

MAGYAR MOLNÁR

a magyar malomipar érdekeinek szakközlönye

az Országos Magyar Malom-Egyesület hivatalos lapja

Megjelenik hétenként vasárnap	Előfizetési ára:	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
	évenként 10 fét, félévén 5 fét. Hirtelrekes árszabály szerint.	Budapest V., Erzsébet-ter 19.

BUDAPEST, 1892. JANUÁR HÓ 24.

UNGARISCHER MÜLLER

Zeitschrift für die Interessen der ungarischen Mühlenindustrie

offizielles Organ des Ung. Landes-Mühlen-Verbandes

Erscheint wöchentlich Sonntags	Pränumerationspreis:	Redaktion und Administration
	ganzzährig fl. 10, halbjährig fl. 5. Inserte nach Tarif.	Budapest V., Kleinbühlplatz 19

BUDAPEST, 24. JÄNNER 1892.

TARTALOM: Lisztvizsgálat rendszeres alapon. — Az új létesítési lisztvizsgálatok. — Gabona- (buzsa- és rozs-) készletek Magyarországon 1892. év január hó 1-én. — Mészézés apródások. — Különfélék. — Kereskedelem és jogtudom. — Gazdasági közlemények. — Közlekedés és társalg. — Üzleti tudósítások.

INHALT: Ein System der Mehluuntersuchung. — Die neuen Börse-Utsachen für Mehl. — Die am 1. Januar 1892 verfügbaren Getreide-Weizen- und Roggen-Vorräthe Ungarns. — Technische Miscellen. — Vermischtes. — Handel und Verkehr. — Landwirtschaftliches. — Verkehrs- und Tarjlesen. — Marktberichte.

Lisztvizsgálat rendszeres alapon.

III.

Működendű kísérletek. E kísérletek csak akkor ténnetek meg, ha a lisztminta pontos chemiai összetételének megállapítása kívánatosnak látszik. Míután a feltételi fűzet értelmében a kereskedelemből vett liszt is használható komiszkényer sültésére, egy ezen lisztnak az előírt szabályszerű liszttel egyenértékűnek kell lennie, tehát hasonló chemiai összetétellel kell bírnia. A katonák élelmészére szánt liszt chemiai összetétele következőképen állapított meg:

viz	lény beza		szecse beza	
	14 %	9/10	13 %	9/10
nitrogéntartalmu anyagok	10	14	10	14
oldható albumin	1.5	3	1.5	3
keményítő s szukortartalmu anyagok	72.2	66.1	72.2	66.1
aszványi anyagok	0.7	1.3	0.7	1.3
zisztariainu anyagok	0.8	1.2	0.8	1.2
Celulose	0.8	1.4	0.8	1.4
	100(0)%	100(0)%	100(0)%	100(0)%

szükség esetén tehát a megvizsgált liszt százalékos összetétele ezen normale-vel összehasonlítandó

Göröscsi vizsgálat. A mikroszkop használatla lehetővé teszi, hogy pusztla megtekintés által megállapíthatjuk, vajjon az illető liszt tisztla buzáliszt, vagy pedig más gabonáj, például rozs, árpa, kukorica, rizs vagy talán valamely hűvelyes vetemény lisztje keverett-e hozzá? Míután e szemek törfőt állapotban nagyon sajátoság s egymástól elító alakúak bíróak. E kísérlet azonban nagyon bonyodalmas s az illető vizsgálat részéről nagy jártaságot s hosszas gyakorlatot tetelez fel, mert különben inkább csak karos, mint előnyös volna. E kísérlet a keményítő felsismerésére is szolgál, mert annak lapos, lencsealaku s körülbelül 0.36 mm. átmérőjű szemcséit könnyen felsismerhetjük.

A liszt éleltése. Ha kevés lisztet kis porcellán tégelyben hevítünk, a hatramarad hamuból az asványi anyagok sulvát könnyen meghatározhatjuk, s ennek kévtelközében a netalán a liszthen előforduló idegen testeket, minők pl. pépsz, melyet csalási szandekból kevernek a lisztbe, is lehet konstatálni, mely hamisítások természetét a megfelelő vegytani kénszerekkel kell meghatározni.

Ein System der Mehluuntersuchung.

III.

Versuche zweiten Grades. Der Zweck dieser Versuche, wie sie überhaupt vorgenommen werden, ist: die genaue chemische Zusammensetzung des Mehlmusters festzustellen. Nachdem im Sinne des Bedingnisshettes auch Handelsmehle verwendet werden können, müssen diese den reglementären Mehlen gleichwerthig sein, somit eine ähnliche chemische Zusammensetzung zeigen. Nun ist aber die chemische Zusammensetzung des Proviniamehles folgende:

Wasser	aus weichen Weizen		aus hartem Weizen	
	14 %	9/10	13 %	9/10
stickstoffhaltige Theile	10	14	10	14
	Kleber trocken	1.5	3	3
	flüchtige Eiweissstoffe	1.5	3	3
Stärke	72.2	66.1	72.2	66.1
mineralische Bestandtheile	0.7	1.3	0.7	1.3
Fettstoff	0.8	1.2	0.8	1.2
Faserstoff(holzige Theile der Kleie)	0.8	1.4	0.8	1.4
	100 Theile	100 Theile	100 Theile	100 Theile

gegebenen Falls sind daher diese Verhältniszahlen festzustellen.

Mikroskope. Die Benützung des Mikroskops gestattet durch blosses Ansehen zu erunen, ob dem Mehle fremde Körner, wie z. B. Korn, Gerste, Mais, Reis oder irgendwelche Hülsenfrüchte beigemischt sind? nachdem jedes dieser Körner im Bruche eine ganz verschiedene, eigenthümliche Form zeigt. Diese Untersuchung ist aber langwierig und delicat und setzt seitens des Experten grosse Sicherheit und lange Uebung voraus, andernfalls wären diese Untersuchungen eher noch schädlich, als nützlich. Diese Untersuchungen zeigen gleichzeitig die Anwesenheit des Stärkemehls, dessen runde, flache, linsenförmige Körnerchen circa 36 Tausendstel Millimeter haben.

Das Verbrennen eines kleinen Quantums Mehl in einer kleinen Schale gestaltet die Bestimmung des Gewichtes der mineralischen Bestandtheile und in Folge dessen die eventuelle Anwesenheit fremder Stoffe im Mehle zu constataren, wie z. B. Gyps, welches manchmal dem Mehle in betrügerischer Absicht beigemischt wird, deren Natur dann durch die resp. chemischen Reagentien bestimmt wird.

A nitrogéntartalmu alkatrészek meghatározása. A nitrogéntartalmu alkatrészek közül egy sem foglaltatik az oldatlan sikériben; találok azonban fehérrye anyagokat, melyekről kísérletek alapján meg lett állapítva, hogy minél tovább áll a liszt, annál inkább fejlődnek a siker rovására. Ha valamely liszt hosszabb ideig fekszik, még ha akármilyen jól konserválódnék is és a romlásnak semmi nyomát sem mutatná vagy anélkül hogy süthetősége fogyna, tényleg mégis veszti sikértartalmából, s nem oly jó többé, mint friss állapotban volt. Ekkor tehát a sütőkepes anyag belőle csak mosás által nedves állapotban vonható ki, egyrésze albuminai változás által oldhatóvá lesz és a mosás alkalmával a vízzel együtt eltávozik. Ez esetben azonos módszerrel kell használni, mely minden vegytani tankönyvben fel van említve és minden laboratóriumban alkalmaztatik.

A száraz módon való kezelés. A liszben található viznek joggal tulajdonítanak igen nagy fontosságot, mert tulsok nedvesség nemcsak hogy a liszt tartósságát csökkenti, hanem világos az is, hogy azonos liszt, mely 18% nedvességet tartalmaz, nem oly tápláló, mint az, mely csak 12%-nyit tartalmaz, vagyis valamivel kevesebbet, mint meg van engedve.

Az egyedüli mód, hogy a liszt nedvességi fokáról meggyőződést szerezhessünk, abból áll, hogy belőle egy bizonyos megkötött mennyiséget egy száritó-kemencében 100°C. mellett száritunk és addig tartjuk ily hőmérsékben, míg a lisztmustra sulya már többre nem változik. A sulykülönbözet, melyet a liszt a száritás előtt és után mutat, a liszt nedvességi fokának felel meg, mely szabad állapotban a liszben volt.

Pékár módszere szerinti próbák. Nagyítóüveg alkalmazásával. Ezen eljárást, mely lehetővé teszi, hogy biztosan következtethessünk a gabonatisztas tökéletességére, olvasóink már jól ismerik, mi tehát azzal nem foglalkozunk, hanem átterünk a harmadik próbára, az úgynevezett sütőpróbrára, mely minden esetben teljesítő.

IV. Sütési próbák. Ezek a következőképen eszközölhetnek: a mézviz-gátl lisztmintákból pontosan annyit veszünk, a mennyi az éltet kovász készítéséhez szükséges, és pedig 3-600 kg. tészta előállítására minden lisztfajból. Mindegyik lisztmustra egy péléhdobozba létezik és a dobozok 1—16 számmal jelöltek, a laboratóriumban levő kis sütőkepecskék számának megfelelően, melyekről alább fogunk szólni. Ezek a lisztmustrák addig tartatnak illető péléhdobozaikban, míg sorban tészta készítéshez felhasználhatnak.

A kovász készítése. Mintán a kovász képezi különféle stadiumban a kenyérsütésnek alapját, készítésére lehető legnagyobb gondot fordítanak. Először is a 16 lisztpróbrához szükséges friss kovász állítják elő. E célra kell:

500 gramm éltet kovász.	
1500—2000	víz.
2400—3000	tésztesz szerinti liszt.

Hogy ily csekély mennyiségű kovász éltet kelésbe

Bestimmung der stickstoffhaltigen Theile. Alle stickstoffhaltigen Bestandtheile sind nicht im unlöslichen Kleber enthalten; mit diesem befind-n sich lösliche Eiweissstoffe und Versuche haben es festgestellt, dass die Eiweissstoffe, im Mehle mit zunehmendem Alter sich auf Kosten des Klebers vermehren. Wenn ein Mehl längere Zeit im Magazine lagert, selbst wenn es sich noch so gut conservirt hat und keine Spur einer nachtheiligen Veränderung in der Qualität, noch auch in Bezug auf Backfähigkeit zeigt, ist es thatsächlich ärmer an Kleber, als dasselbe Mehl in frischem Zustande war. Das wirkliche Quantum backfähigen Stoffes in demselben kann nur mehr durch Auswaschen in feuchtem Zustande gewonnen werden; ein Theil desselben ist durch Verwaudung in Albumin löslich geworden und entweicht mit dem Wasser beim Waschen. Man muss daher in diesem Falle seine Zufucht nehmen zu dem, in allen Lehrbüchern der Chemie beschriebenen und in allen Laboratorien üblichen Bestimmung.

Behandlung mittelst des Trockenapparates. Mit Recht leht man dem im Mehle enthaltenen Wasser seine grosse Wichtigkeit bei; denn nicht nur dass ein Ueberschuss an Feuchtigkeit die Haltbarkeit des Mehles beeinträchtigt, so ist es offenbar, dass ein Mehl mit 18% Feuchtigkeit nicht so nahrhaft sein kann, als ein Mehl mit z. B. nur 12% Feuchtigkeit, d. h. etwas weniger, als die vorschriftsmässige Type. Das einzige Mittel, sich über den Grad der Feuchtigkeit des Mehles genau zu orientiren ist, ein gewisses Quantum in einem Trockenofen bei 10° Celsius zu trocknen und diese Wärme solange aufrecht zu erhalten, bis das Gewicht des Mehlmusters keine Veränderung mehr zeigt. Die Differenz im Gewichte, welches das Mehl vor und nach dem Trocknen zeigt, gibt den Feuchtigkeitsgrad des Mehles an d. h. die Menge des verdampften Wassers, welches ungebunden im Mehle war.

Proben nach dem Verfahren Pékár mit Anwendung einer Lupe. Dieses Verfahren, welches genau Schlüsse auf die sorgfältige Reinigung des Mehls zu ziehen gestattet, ist unseren Lesern wohl bekannt, daher wir diese Proben einfach übergehen und beginne mit der dritten Probe, nämlich den Backproben, welche mit jedem Muster vorzunehmen sind.

IV. Backproben. Die werden wie folgt vorgenommen: Von den untersuchten Mehlen wird genau soviel entnommen, als man zur Bereitung des Sauerteiges, des „Grundsauer“, wie die Bäcker sagen und dann zum Kneten nöthig, u. zw. 3000 kg. Teig von jedem Mehlmuster. Jede Me-lprobe wird in eine Bäckch; aus Weisseblech gegossen, mit Nr. 1 bis 16 bezeichnet, entsprechend der Anzahl kleiner Bäckchen des Laboratoriums, von welchen wir weiter unten sprechen werden. Diese Mehlmuster bleiben in den resp. Bäckchchen bis sie der Reihe nach zum Anmachen des Teiges hergenommen werden.

Anmachen des kleinen Sauers. Nachdem der Sauer-teig in seinen verschiedenen Stadien (kurzweg „Sauer-genannt) die Grundlage der Brodbereitung bildet, wird auf dessen Zubereitung die grösste Sorgfalt verwendet, und zwar wird vorerst das für die 16 Mehlprobe nöthige Frisch angemacht. Zu diesem Behufe nimmt man:

500 gr. Grundsauer.
1500 gr. bis 2000 gr. Wasser und
2400 bis 3000 beliebiges Mehl.

Um ein so geringes Quantum Sauer zu lebendigem Aufgehen zu bringen, werden 15 l bis 200 gr. Hefe — in Wasser aufgelöst — beigemischt und in gewöhnlicher Weise in einem hölzernen Trog zusammengeknetet, was

hozassék, 150—200 gramm vízben feloldott élesztőt kevernek hozzá és közönséges módon egy feteknőben összegyúriák, a mit a gázlasszonyok kovászkeszítéseknek híznak. Az élesztővel előállított friss kovász hasznalata esetében a kis kovász készítése elcsik. Ha a friss kovász meg van érve, 16, egyenként 300—350 gr. súlyú egyenlő részre osztják (kiszakítják) és számozott edényekben elteszik, hogy még jobban megkelhessen, a mi $1\frac{1}{2}$ —2 óráig tart.

A nagy kovász. Ezután hozzáfogunk a nagy kovász készítéséhez és pedig úgy, hogy az elott kovászokhoz apróként 600—700 gramm megvizsgálandó lisztet és 400 gramm (4 deciliter) vizet adnak és a keveréket egy szintén meg számozott gyuróegében meggyúriák. Ezen munka befejezése után a 16 nagy kovászt gömbölyű szakajtókba teszik, a megfelelő számmal ellátják és a fentemlített mezej helyen további kelés vagy erjedés végett elteszik, a mi szintén $1\frac{1}{2}$ —2 óráig tart.

A különböző fajta megvizsgálandó lisztnek a *dagasztása* a gyuróegékben egyidőjűleg történik, melyek a nagy kovász előállítására is szolgálnak. E célból az egyes elttett nagy kovászokat előveszik, 1200 gr. lisztet adnak hozzá az illető tartóba, azonkívül 1 liter vizet 22 gr. só, miből körülbelül 3600 gramm lisztet nyernek. Az erjedés vagy kelés egy különös, 16 részre osztott és számmal ellátott, fából való tekőnben történik, minthogy valami fémedény erre a célra nem volna alkalmas és ezért egy ládalukszerű feteknőt, ugyanannyi osztályval vagy rekeszsel, a hány lisztfajtát kell megvizsgálni, külön kellett szerkeszteni. A tekőnben való kelés után, a mi 20—30 percig tart, a lisztet kiszakítják, vagyis kis részekre osztják, lemérik és egy lisztet behintett tálcára teszik és kidagasztják.

Minden egyes lisztből $2\frac{1}{4}$ kilogrammot szakítanak ki és 2 cipót készítenek, melyek tulajdonképen fogják a vizsgálat tárgyát képezni, a maradékot pedig összeggyúriák és a kemence kitöltésére használják. A lemérés után a cipókat véglegesen a szakajtókba teszik és ott utóerjedésnek engedik át; ezután a cipókat a lisztfajta számával ellátják és az illető kemenczébe tolják (bevetik).

Tudvalegő dolog, hogy a kenyér ize kellemesebb, ha nem egészen megkelve tolják a kemenczébe és ezért pontosan megfigyelik a kenyér kelését és azonnal bevetik, mielőtt a kívánt érettségi fokot elérte. A számké feské-farkalukán kivágtott papírszeletekre vannak írva, hogy a lisztáról le ne eshessenek, a megvizsgálandó cipókat pedig a kemence közepén helyeztetnek el, a többiek pedig a szélen. Ez a számozás biztosítékot nyújt esetleges elcsesérések ellen és megkönnyíti az egyes készítmények összehasonlítását.

(Folytatás köv.)

Az új tőzsdei lisztcsokások.

Liszt és örleménység.

Tudvalegőleg már tavaly nyáron tanácsokozások kezdték meg a tőzsdeintézet és a malomgyérséglet közt a véghől, hogy a forgalom igényeinek tökéletesen meg nem felelő tőzsdei liszt- és örleménységcsokások reformnak vetessenek alá. Ezek a fontos tanács-

man in der bäckersprache „das Zeuge“, in Süd-Deutschland und Oesterreich-Ungarn das „Dampf-Anmachern“ nennt. Bei Benützung dieses, mit Hefe bereiteten Frischl entfällt die Nothwendigkeit, das kleine Sauer anzumachen. Ist das Frischl reif, wird es in 16 gleiche Theile getheilt (gebrochen), jeder von 300—350 gr. und in nummerirten Kùbeln weggestellt, damit sie noch etwas aufgehen (zukommen), was $1\frac{1}{2}$ bis 2 Stunden dauert.

Das grosse Sauer. Nun werden diese Sauer zur Herstellung des grossen Sauer hergerichtet, u. zw. giess man zu jedem nach und nach: 600—700 gr. des zu untersuchenden Mehles und 400 gr. Wasser (4 deciliter), welche man in einem gleichfalls nummerirten mechanischen Backtroge kneitet (stoss). Nach Beendigung dieser Arbeit werden diese 16 grossen Sauer in reine Brodkùrbe gelegt, mit der betreffenden Nummer versehen und an den vorerwàhnten Orten Ort zum weiteren Aufgehen oder Gàhren (zurichten) hingestellt, was ebenfalls $1\frac{1}{2}$ —2 Stunden in Anspruch nimmt.

Das Kneten der verschiedenen zu untersuchenden Mehle wird in den Knetmaschinen gleichzeitig vorgenommen, welche auch zur Herstellung des grossen Sauer dienen. Zu diesem Behufe nimmt man die einzelnen Stùcke des grossen Sauer, gibt 1200 gr. Mehl aus der betreffenden Blechbùche, 1 Liter Wasser und 22 gr. Salz dazu, woraus man circa 3600 gr. Teig erhàlt. Das Gàhren oder Rùseln im Troge erfolgt in einem besonderen, in 16 Theile getheilten und nummerirten, hùlzernen, backfòrmigen Troge, da es in einem metallischen Gefàsse doch nicht gut vor sich gehen kùnte, daher ein kastenfòrmiger Trog aus Holz mit ebensovielen Abtheilungen oder Nestern als zu untersuchende Mehlypen vorhanden sind, eigens angefertigt werden musste. Nach dem Rùseln im Troge, was 20—30 Minuten dauert, wird der Teig ausgebrochen, d. h. in kleine Theile gewickelt, abgewogen und auf einer mit Mehl bestreuten Platte ausgewirkt.

Von jedem Teige werden $2\frac{1}{4}$ kgr. ausgebrochen und 2 Laibe geformt, welche zur eigentlichen Untersuchung dienen werden, wàhrend der Rest zusammengeschnitten und als Ausfùllung des Ofens (der Hitze) verwendet wird. Nach jedem Abwàgen werden die Laibe definitiv in die Brodkùrbe gelegt, wo man sie bis zur Reife nachgàhren (ràseln) làsst; dann erhàlt jedes Laichen einen Zettel mit der Nummer des Mehlmusters und wird in seinen resp. Ofen eingeschossen.

Man weiss, dass der Geschmack des Brodes ein angenehmer ist, wenn der Teig nicht vollkommen gahr eingeschossen wird, anstatt ùbergàhr zu sein, daher wird das Gehen (Rùseln) des Teiges aufs genaueste kontrollirt und dieser sofort eingeschossen, sobald die gewùnschte Reife constatirt wird. Die Nummern sind auf einem schwalbenschwanzfòrmig zulaufenden Papiere geschrieben, damit sie nicht aus dem Teige fallen kùnnen und zwar werden die zu untersuchenden Laibe in der Mitte des Ofens gruppirt, die ùbrigen am Rande. Diese Nummerirung bietet eine Garantie gegen eventuelle Verwechslungen und erleichtert den Vergleich der einzelnen Producte.

(Fortsetzung folgt.)

Die neuen Bùrse-Usancen fùr Mehl.

Mehl und Mahlproducte.

Bekànnlich haben schon im Sommer vorigen Jahres Verhandlungen zwischen dem Bùrsenrathe und dem Mùhlenverbande begonnen zu dem Zwecke, um die den Ansprùchen des Verkehrs unvollkommen entsprechenden Usancen fùr Mehl und Mahl-

közások immár befejezést nyertek a tiszta által február 1-éi való érvényességgel közzétett új szokásokban, melyekről csak annyit lehet megjegyezni, hogy valamennyi rendelkezésük a malomok kívánásainak és nézetek megvalósulását jelent, amennyiben a malomgyesültségek idevonatkozó javaslatai és szakvéleményei a tiszta által előzőleg módon mind tekintetbe lettek véve.

Az új szokások így szólnak:

1. § Liszt és őrlemények a fajta (szám) megnevezése mellett 100 kgr.-onként, egleyslyban tiszta súly helyett, zsákkal együtt árrátalnak.

2. § A vételár az áru átadásakor készpénzben és pedig takarmánylisztnek, korpánál, takarmányanyagoknál és hulladékoknál levonás nélkül, lisztnek és egyéb őrleményeknél $1\frac{1}{2}\%$ levonással fizetendő. A vételár kiszámításánál akkor is az egleysly veendő tiszta súly gyanánt, ha a vevő adja a zsákokat.

3. § A szállítás a 0-6. számú buzalisztól (egyezményes típus) 85 kgr.-os zsákokban, a 7. számú buzalisztól (egyezményes típus) és a 8. számú takarmánylisztől 70 kgr.-os zsákokban történik. A zsákok úgy legyenek díomárolva, hogy az díompecsét az egyik oldalán a malom ezégt, a másik oldalán pedig a 0-8 lisztajtja számát és a bejelöltomozott egyezmény védjegyét títntesse fel. Egyezményes típusok alatt azok a típusok értendők, melyeket az 1891. évi június 15-én köbitelt egyezményhez hozzájárult malomok az ország malomgyesület útján a tiszta tanácsánál díomkint letétbe helyeznek. Ezek az egyezményes típusok szolgálnak alapul vitás kérdések elődátásánál, ha az egyezményes malom valamelyike által termelt liszt forog szóban.

4. § Oly kötésnek, melyek egyezményes típusokra szólnak, csakis az egyezményhez tartozó malomok termelői szállítható.

5. § Nem egyezményi típus szerint termelt 0-8 $\frac{1}{2}$ számú buzaliszt szállítása a befelőlőn eddigelő szokások csomagolásában, 85 kgr.-os díomozott zsákokban történik.

6. § Korpára és hulladékokra, ugyiszóitén rozslisztre és minden egyéb őrleményre (árpából, kölesből, tengeritől stb. készült őrleményekre), valamint a nem egyezményi típus szerint termelt takarmánylisztre (8 $\frac{1}{2}$ -, 9.-számú liszt) nézve megdátározott csomagolás ugyan nincs megszabva, azonban a zsákoknak minden egyes szállítómányal azonos súlyval kell bírnok és — a korpát és hulladékok kivételével — díompeccséttel kell ellátva lenniök.

7. § A zsákok jó minőségűek és szállításra alkalmasak legyenek.

8. § Az egyezményes malomok által termelt 8. számú liszt határozottan takarmánylisztnek nyilvánítatik. Az egyezményes típusok szerinti 6. és 7. számú, valamint a nem egyezményi típus szerinti termelt 8 $\frac{1}{2}$ -, 9. számú liszt és a III. számú rozsliszt csekély keserynység mellékké miatt nem kifogásolható.

9. § Két vagy több óra szóló kötésnek a szállítómány mennyiség havonként és számokint egyenlő részletekben értendő. Több liszt-száma vonatkozó kötésnek az egyes számok szerint havonként egyenlő részletekben való szállítás az gásmennyiséghez arányitva történik. Ha egyik vagy részlet az illető hónapban egyáltalában nem vagy csak részben szállítatik, az almarad mennyiség szállítása, amennyiben a követkző hó első hónapján egyik szerződő fél szem emel óvást, hallgataglag egy hónapra, illetőleg, ha a követkző hónapok első napján egyik fél szem emel óvást, a kötés lejártig meghosszabbításra tekintetik. A kötés utolsó hónapjára ezen meghosszabbítás ki van zárva, s ilyenkor az általános szokások 88. §-a nyer alkalmazást.

produkte einer Reform zu unterziehen. Diese wichtigen Verhandlungen finden nun ihren Abschluss in den seitens der Börse mit Gültigkeit ab 1. Februar verlautbarten neuen Usancen, zu welchen nur so viel zu bemerken ist, dass deren sämtliche Verfügungen die Verwirklichung der Wünsche und Anschauungen der Mühlen bedeuten, indem die diesbezüglichen Vorschläge und Gutachten des Mühlenverbandes seitens des Börsepräsidenten in entgegenkommender Weise berücksichtigt wurden.

Die neuen Usancen lauten wie folgt:

§ 1. Mehl und Mahlprodukte werden unter Benennung der Sorte (Nummer) per 100 Kg. Brutto für Netto inclusive Sack gehandelt.

§ 2. Der Kaufpreis ist bei Übergabe der Waare per Cassa zu entrichten, u. zw. bei Futtermehl, Kleie, Futtermstoffen und Abfällen ohne Sconto, bei Mehl und anderen Mahlprodukten mit $1\frac{1}{2}\%$ Sconto. Die Berechnung des Kaufpreises hat auch dann Brutto für Netto zu erfolgen, wenn die Säcke durch den Käufer beigestellt werden.

§ 3. Die Lieferung erfolgt bei Weizenmehl Nr. 0-6 (Conventionaltypen) in Säcken à 85 Kg., bei Weizenmehl Nr. 7 (Conventionaltypen) und bei Futtermehl Nr. 8 in Säcken à 70 Kg. Die Säcke müssen derart plombirt sein, dass die Plombe auf der einen Seite die Firma der Mühle, auf der anderen Seite aber die Nummer der Mehlsorten 0-8 und die registrierte Conventional-Schutzmarke zeige. Unter Conventionaltypen sind diejenigen Typen zu verstehen, welche die, der am 15. Juni 1891 abgeschlossenen Conventions beigetretenen Mühlen im Wege des Ung. Landes-Mühlenverbandes beim Börsepräsidenten deponirt. Diese Conventionaltypen dienen als Grundlage zur Entscheidung in Streitfällen, wo es sich um durch eine der conventionirten Mühlen erzeugtes Mehl handelt.

§ 4. Bei Schlüssen, welche auf Conventionstypen lauten, kann nur das Product der zur Convention gehörigen Mühlen geliefert werden.

§ 5. Die Lieferung erfolgt bei Weizenmehl Nr. 0-8 $\frac{1}{2}$, welches nicht nach Conventional-Type erzeugt wird, nach der im Inlande bisher üblichen Packung in plombirten Säcken à 85 Kg.

§ 6. Für Kleie und Abfälle, sowie für Roggenmehl und alle sonstigen Mahlprodukte (aus Gerste, Hirse, Mais, etc.), sowie für die nicht nach Conventionaltypen erzeugten Futtermehle (Mehl Nr. 8 $\frac{1}{2}$ -9) ist zwar eine bestimmte Packung nicht vorgeschrieben, doch müssen die Säcke jeder einzelnen Ablieferung das gleichmässige Gewicht haben und, mit Ausnahme von Kleien und Abfällen, mit Plomben versehen sein.

§ 7. Die Säcke müssen von guter Beschaffenheit und transportfähig sein.

§ 8. Das von den conventionirten Mühlen erzeugte Mehl Nr. 8 wird ausdrücklich als Futtermehl declarirt. Die gemäss Conventionaltypen erzeugten Mehle Nr. 6-7, sowie die nicht nach Conventionaltypen erzeugten Mehle Nr. 8 $\frac{1}{2}$ und 9 und Roggenmehl Nr. III. können wegen eines geringen bitterlichen Beigeschmackes nicht beanstandet werden.

§ 9. Bei Schlüssen auf zwei oder mehrere Monate versteht sich das zu liefernde Quantum in gleichen Theillieferungen per Monat und Sorte. Bei Schlüssen auf mehrere Mehlsorten erfolgt die monatliche gleichtheilige Lieferung der einzelnen Sorten im Verhältnisse zum Gesamtquantum. Wird eine monatliche Rate in dem betreffenden Monate überhaupt nicht oder nur theilweise geliefert, so gilt die Lieferung der zurückgebliebenen Menge, sofern am ersten Werktage des folgenden Monates seitens keiner der contrahirenden Parteien Protest erhoben wird, als für einen Monat, beziehungsweise, sofern am ersten Werktage der folgenden Monate seitens keiner der Parteien Protest erhoben wird, bis Ende der Schlussdauer stillschweigend prolongirt. Diese stillschweigende Prolongation ist für den letzten Monat der Schlussdauer ausgeschlossen und gelangt in diesem Falle § 88 der allgemeinen Usancen zur Anwendung.

10. §. A szállítás megszakitás nélkül eszközölgend s naponként legalább 200 métermássa szállítandó.

11. §. Ha a szállításra határozott nap nem költetett ki, az eladónak jogában áll a szállítást a teljesítési határidőn belül bármikor felmondani. A felmondási idő az eladó lakhelyén levő évökkel szemben 61, egyébként pedig nyolcz napot tesz. A felmondási idő a felmondás keltétől számítandó.

12. §. Ha az eladó felmondással nem él, a vevő legkésőbb a teljesítési határidő utolsóelőtti kőznappjának déli 12 órájig rendelkezék a szállítás iránt. Ily esetben az eladó a szállítást a rendelkezés vételétől számított három kőznap alatt a 10. §. korlátozása nélkül tartozik eszközölni.

13. §. Azonnali szállítás alatt az ügylet megkötésének napjától számított nyolcz nap alatti szállítás értendő.

14. §. Az általános szokások 43. §-ának intézkedési listjénél és örlményeknél nem alkalmazhatók.

Gabona- (buza- és rozs-) készletek Magyarországon 1892. év január hó 1-én.

Az 1891-iki aratásból a végeredmények még csakis becslésben alapulnak. A földművelésügyi miniszterium mezőgazdasági statisztika osztálya a buzatermést 24 20 a rozs- és kétszerestermést 10 70 millió métermázsára, az országos statisztikai hivatal a buza termést 36 45 millió métermázsára, a rozs- és kétszerestermést pedig 11 22 millió métermázsára teszi.

A termésből le kell vonni azon hányadot, a mely az elemi csapás okozta kárta esik. Alapul vége az orsz. statist. hivatal aratási adatait, elemi csapásra számíthatunk a buzárdi legalább $4\frac{1}{2}\%$ -ot, vagyis a kimutatott termés-mennyiségből mintegy 1 45 millió métermázsát; a rozstermésből pedig $10-11\frac{1}{2}\%$ -ot = 1 22 millió métermázsát, és így a buzatermést körül 35 millió, a rozstermést 10 millió métermázsára becsüljük.

A készletek mennyisége az 1891/2-iki gazdasági év elején alig emelkedett 1—2 millió métermázsára, annak daczára, hogy 1890 ben jó termésünk volt egy buzából, mint rozsból. Ennek oka természetesen a jó árakban, s ebből folyólag a nagy mérvű exportnak kereshető; a gabonaüzlet az 1890/91. campagnében csaknem olyan kedvező volt, mint a mostani kiviteli évben 1891/92-ben.

Magyarországból még egyetlen gazdasági évben sem vittek ki annyi gabonát és lisztet, mint a lefolyt 1890/91-iki évben; exporta került buza (és liszt, átszámítva buzára) és rozs 17 068 663 métermázsára (és pedig buza 8 420 490 métermázsán, liszt 4 877 352 m. m., rozs 2 151 295 métermázsán). Az 1890/91-iki kiviteli meghaladta az

1888,89-iki exportot	868,649 métermázsával, az
1889/90-iki	5,668,384

Az 1891/92-iki üzleti év első felében is úgy buzából, mint lisztből és rozsból is élénk forgalom fejlődött ki, kiviteliünk kedvező chanceok között volt, valószínű azonban, hogy a campagne második felében a forgalom csökkenni fog, mert a felesleg nagy része már exportra jutott.

Magyarország környékén körülmények között, midőn tehát a kenyérpótló szurogatomnak is kedvező termést adnak, évenként szükség fogyszására és vetőmagra buzából körülbelül 22 millió métermázsát, rozsból 13 millió métermázsát.

A dolog természetében fekszik, hogy ha a rozstermés esakélyebb eredményt nyújt, mint a fogyszatási szükséglet, a hiányt

§ 10. Die Lieferung hat ohne Unterbrechung zu erfolgen und müssen pro Tag mindestens 200 Mtrz geliefert werden.

§ 11. Wenn kein bestimmter Tag für die Lieferung bedungen wurde, so hat der Verkäufer das Recht, innerhalb des Erfüllungstermines wann immer zu kündigen. Die Kündigungszeit beträgt gegen Käufer im Domicil des Verkäufers fünf, gegen sonstige Käufer acht Tage. Die Kündigungszeit wird vom Datum der Kündigung gerechnet.

§ 12. Erfolgt seitens des Verkäufers keine Kündigung, so hat der Käufer bis spätestens Mittags 12 Uhr des vorletzten Werktages des Erfüllungstermines Verfügung auf Lieferung zu ertheilen. In diesem Falle hat der Verkäufer die Lieferung innerhalb dreier Werktage nach Empfang der Disposition ohne die im § 10 vorgesehene Beschränkung durchzuführen.

§ 13. Unter prompter Lieferung ist die Lieferung innerhalb 8 Tagen vom Tage des Geschäftsabschlusses gerechnet zu verstehen.

§ 14. Die Verfügungen des § 43 der allgemeinen Usancen finden auf Mehl und Mahlprodukte keine Anwendung.

Die am 1. Januar 1892 verfügbaren Getreide- (Weizen- und Roggen-) Vorräthe Ungarns.

Die Endergebnisse der Ernte des Jahres 1891 beruhen noch blos auf Schätzung; die Abtheilung des Ackerbauministeriums für landwirthschaftliche Statistik nimmt die Weizenerte mit 34 20 Millionen und die Roggen- und Halbfuchternte mit 10 70 Millionen, das landesstatistische Bureau die Weizenerte mit 36 45 Millionen und die Roggen- und Halbfuchternte mit 11 22 Millionen Mtrz. an.

Von der Ernte ist ein Percentsatz für die Elementarschäden in Abrechnung zu bringen. Die Daten des landesstatistischen Bureaus zur Grundlage genommen, sind für Weizen an Elementarschäden $4\frac{1}{2}\%$, das ist von ausgewiesenen Erntequantum circa 1 45 Millionen Mtrz. von der Roggenerte $10-11\frac{1}{2}\%$ = 1 22 Millionen Mtrz. abzuziehen, demnach der Weizenantrag auf rund 35 Millionen, der Roggenantrag auf 10 Millionen Mtrz. geschätzt werden kann.

Die Vorräthe betragen am Anfang der Campagne 1891/2 kaum 1—2 Millionen Mtrz., trotzdem dass wir im Jahre eine gute Ernte aufzuweisen hatten so an Weizen wie auch an Roggen. Der Grund liegt in den guten Preisen und dem dadurch beförderten grossen Export; die Getreidecampagne im Jahre 1890/91 war fast so günstig wie im Exportjahre 1891/2.

Aus Ungarn wurde noch in keinem Wirthschaftsjahre so viel Getreide und Mehl exportirt, wie im vorflössigen Jahre 1891/2; es gelangte zum Export: Weizen (auch Mehl auf Weizen umgerechnet) und Roggen 17 068 633 Mtrz. (u. zw. Weizen 8 420 490 Mtrz., Mehl 4 887 352 Mtrz., Roggen 2 151 295 Mtrz.). Der Export in 1890/91 übertraf

den Export des Jahres 1888/9 mit	868 649 Mtrz.
» » » » » 1889/90 »	5 668 384

In der ersten Hälfte des Geschäftsjahres 1891/2 war der Verkehr in Weizen, wie auch in Mehl und Roggen ein sehr lebhafter, der Export bot günstige Chancen, doch ist es wahrscheinlich, dass der Verkehr in der zweiten Hälfte der Campagne zurückgehen wird, da ein grosser Theil des Ueberschusses bereits exportirt wurde.

Ungarn bedarf jährlich unter normalen Verhältnissen, wenn die Brod-Surrogate auch einen günstigen Ertrag liefern, für den Consum und zum Anbau 22 Millionen Mtrz. Weizen und 13 Millionen Mtrz. Roggen.

Es liegt in der Natur der Sache, dass wenn die Roggenerte eine geringere ist, als der Consum-Bedarf, das Deficit grösstentheils durch Weizen gedeckt wird und nur theilweise

legnagyobb mérvben a buza pótolja és csak részben a többi termények, nevezetesen a tengeri, burgonya, árpa és zab. Az idei, illetőleg az 1891-iki rostersém a fogyasztási szükségletet nem fedezi, a termés, mint fentebb látható, csekélyebb. A gyenge termésből még meglehetősen sok rozost exportáltak is, mivel a rozsnak, főleg aratás után, csaknem magasabban állottak, mint a búzának.

Férvé alatt, vagyis 1891-ben július—december hónapok folyamán kivitték 3.357,714 métermáza búzát, 2.391,195 métermáza lisztet (buzára átszámítva 3.188,253 métermázsát*) és 1.359,380 métermáza rozst.

Folyó évi január 1-én a készletek mennyisége — levonva az elfogyasztott, vetőmagnak felhasználott és kivitt mennyiséget — kifét:

	búza	liszt
	métermáza	metermáza
Az 1891. termésredmény	35.000,000	10.000,000
Fogyasztási és vetőmag szükséglet, férvé	13.500,000	8.500,000
Kivétel, férvé (1891-ben)	6.545,967	1.359,380
Felesleg a következő férvére 1892. január 1-től	14.984,033	1.190,620
Az 1892. évi szükséglet (fogyasztás és vetőmagnak)	8.500,000	5.550,000
Maradvány (+) vagy hiány (—)	+ 6.484,033	— 4.350,480

Január 1-én készletben volt búzából 14.984,033 métermáza, rozsból 1.190,620 métermáza; az 1892. férvére szükségnek Magyarország buzából még 8,5 millió, rozsból 5,5 millió métermázsát és így tulajdonképpen szénoszorú feleslegünk, mint készlet nem sok maradt. Tekintettel kell azonban vennünk a jó kukorica-termést, ez által gabonafeleslegünk, melyet a kivételre is átengedhetünk, legalább 4—5 millió métermázsára isemlíkedhetik.

MŰSZAKI APRÓSÁGOK.

A lisztornak kigyuladása által tűz támadt a St. Saviours Mill. Dockheadban (London); a robbanás és a tűzvéz a malmot, valamint egy nagy rakort teljesen elpusztított, a kárt 50,000—60,000 sterlingre becsülik.

KÜLÖNFÉLÉK.

István gőzmalom. A debreczeni István gőzmalom igazgatója, Szepessy Gusztáv, állásáról lemondott. Erre vonatkozó körlevelében az igazgatóság a következőket mondja: „A midőn társulatunk igazgatóságá korbelen történt ezen változást tudomásul venni kérjük, indítatva éreztük magunkat egyezsereind Szepessy Gusztáv ur lemondása felett melyen érzett sajnálatunknak ezen körlevelünkben is kifejezést adni, annyival inkább, mert visszalepelt igazgató-társunkban oly tagot veszt társulatunk, a ki 29 évig soha nem lankadó buzagalommal, tapintatossággal és szakértelemmel vezetvén társulatunk ügyeit, lényegesen tényezője volt vállalatunk anyagi és erkölcsi haladásának.”

A terméstudományi társulat e héten ülte meg méltó és komoly módon fennállásának ötvenéves jubileumát. Az ünnepi ülés, melyet ez alkalomra egybevittek, megérdemli valamennyi társadalmi intézmény figyelmét, tehát a malomegyesületét is, főképp az okból, mert a társulatnak ezen ünnepi ülésen felolvasott ötvenéves történetében, mely társulat tagjainak ezekre menő számvál, gazdag pénzalappal és sokoldali irodalmi vállalatival az első rangot foglalja el, hány egyszerűsége, egy nagy eszmé jut kifejezésre, az t. i., hogy nem pillanatnyi nagy

*) Egy métermáza lisztnek megfelel 133 kilogramm buza s egy métermáza búzának 75 kilogramm liszt.

werden auch die übrigen Produkte: Mais, Kartoffel, Gerste und Hafer herangezogen. Die heurige Roggenenernte, resp. die des Jahres 1891 reicht nicht aus zur Deckung des Consum-Bedarfes. Ueberdies werden von dieser schwachen Ernte bedeutende Mengen exportirt, weil der Roggen, besonders nach der Ernte höher im Preise stand als der Weizen.

Während eines halben Jahres, in den Monaten Juli—December 1891 wurden exportirt 3.357,714 Mtr. Weizen, 2.391,195 Meterzentner Mehl (auf Weizen ungerichtet 3.188,253*) und 1.359,380 Mtr. Roggen.

Am 1-ten Januar d. J. haben die Vorräthe — das verbrauchte, zur Saat verwendete und exportirte Quantum abgerechnet — betragen:

	Weizen	Roggen
	Meterzentner	Meterzentner
Ernteertrag 1891	35.000.000	10.000.000
Bedarf für den Consum u. d. Anbau während d. halben Jahr.	13.500.000	8.500.000
Export (1891)	6.545.967	1.359.380
Ueberschuss f. d. komm. Halbj. am 1-ten Januar 1892	14.984.033	1.190.620
Verbrauch im Jahre 1892 (Consum und Anbau)	8.500.000	5.550.000

Der Uebersch. (+) od. d. Ausfall (—) beträgt daher 6.484.033 4.350.480

Am 1-ten Januar betragen die Vorräthe an Weizen 14.984,033 Mtr., an Roggen 1.190,620 Mtr.; der Bedarf macht aus im Halbjahre 1892 noch weitere 8,5 Millionen Mtr. Weizen und 5,55 Mtr. Roggen, einen ziffermässigen Ueberschuss, als Vorrath haben wir daher eigentlich nicht zu verzeichnen.

Es muss aber berücksichtigt werden, dass die Maisernte eine gute war, und mit deren Hilfe der für den Export verfügbare Ueberschuss mindestens 4—5 Millionen Meterzentner erreichen kann.

TECHNISCHE MISCELLEN.

Durch Selbstentzündung von Mehlstaub ist ein grosser Mühlenbrand in St. Saviours Mill Dockhead (London) entstanden; die Explosion und das Feuer hatten die vollständige Zerstörung der Mühle, sowie eines grossen Lagerhauses zur Folge; der Schaden wird auf L. 50,000 bis 60,000 geschätzt.

VERMISCHTES.

István-Dampfmühle. Der Director der Istvánmühle in Debreczin, Gustav Szepessy, hat unerwartet seine Stelle niedergelegt. In dem hierauf bezüglichen Circular äussert sich die Direction folgendermassen: „Indem wir diese Aenderung im Schosse unserer Direction zur Kenntniss zu nehmen ersuchen, fühlen wir uns veranlasst, unserem tiefen Bedauern über den Rücktritt Herrn Gustav von Szepessy's auch in diesem unseren Circularen Ausdruck zu verleihen, weil in unserem sich zurückziehenden Direction-Collegium die Gesellschaft ein Mitglied verlor, das durch 29 Jahre die Angelegenheiten der Gesellschaft mit nie ermüdendem Eifer, Takt und Fachwissen führend, ein wesentlicher Factor des materiellen und moralischen Fortschrittes unseres Unternehmens war.“

Die naturwissenschaftliche Gesellschaft feierte in dieser Woche in würdiger, erster Weise das Fest ihres fünfzigjährigen Bestandes. Die Jubiläumssitzung, welche aus diesem Anlass einberufen wurde, verdient die Aufmerksamkeiten sämtlicher gesellschaftlichen Institutionen, also auch diejenige des Mühlenverbandes, hauptsächlich aus dem Grunde, weil aus der gelegentlich dieser Jubiläumssitzung verlesenen fünfzigjährigen Geschichte dieser Gesellschaft, welche heute durch einen nach Tausenden zählenden Mitgliederstatus, durch reiche materielle Fonds und vielfache literarische Unternehmungen den ersten Rang einnimmt, ein grosser Gedanke, wenn auch in aller Einfachheit, zum

*) Einem Mtr. Mehl entsprechen 133 Kg. Weizen und einem Mtr. Weizen 75 Kg. Mehl.

sikerek, hanem czélutadatos, gyakran csak a legesekélyebb, jelentéktelenekek látszó eredmények, megelégedett, odaadó munkásság voltak azok, melyek lépésenkint oda vezettek, hogy a társulat mai nagyságát elérhette és hogy az *egyszer helyesnek fölismeret uton való köztözetes haladása* az, mely által e szép eredmények elérhetőek voltak. Mindezek a társulatok, melyek a legutóbbi időben, gyakran nagyon elmaradók, gyakran errejtekkel józannal nem számolva, sokszor a hazai viszonyok kellően nem méltányolva, gyorsan akaratának megszilárdulni, és azért kis eredmények által ki nem elégtelve, az odaadó munkásságot semmibe nem veszik, szívelejké meg a természetudományi társulat ötvenéves fennállását lehetővé tanultságot, melynek szerény, fáradsáthatatlan munkásságát eleinte csak egyes hazafiak, később szélesebb körök elismerése közben és folytonos sikerek által eléje tűzött felelete kezdte: az a természetudományi ismeretek elterjedését hazánkban megvalósítani sikerült!

Argentína malomipara a legutóbbi két év alatt nagyon haladt. Ugy a folyók mentén, valamint Buenos-Ayres tartományok belsejében is számos régi malom átalakított és újak építettek. Három év előtt még Chileből volt kénytelen Argentína lisztjét hoztatni, most pedig tultermelésről panaszkodnak Buenos-Ayresban, mely — kivétel nem léven — sok kellemtelenséget okoz a malomvállalatoknak. Sante-Fé körülében egyedül 70 nagy malom van (köztük 47 hengermalom), melyek 173 millió p.-nyi értéket képviselnek. Daccára a maglisztárak korszáknak, a tultermelés igen nyomasztólag hatott az egész ország malomüzletére.

KERESKEDELEM ÉS FORGALOM.

Lutja gőzmalom részvénytársaság. Az igazgatóság és a tanács legközelebb megtartott ülésükben azt határozta, hogy a folyó évi február hó 20-ára egybehivandó közgyűlésnek 16 forintnyi = 10% osztaléknak a kifizetését fogja ajánlani a lefolyt üzleti évr.

Czegléder gőzmalom részvénytársaság. Ezen részvénytársaság igazgatósága azt határozta, hogy a közgyűlésnek nagymértvű leírások és a tartalékalapok megfelelő felmérése mellett a lefolyt üzleti évről 12 1/2% = 10 ft osztalék kifizetését fogja ajánlani részvényeinket, azokonkívül pedig, hogy minden részvény után 5 százalék vagyis 4 ft tartalék-osztalékot az 1892. évről átvéendő.

A Güzeln gőzmalom, fővárosunk az idény kedvező lefolyására engednek következtetni. Jegyzetleik:

	1890 végén	1891 végén
Concordia-gőzmalom	497 ft	584 ft
Erzsébet-gőzmalom	840	463
Lutja-gőzmalom	270	315
Molnárak és sítők gőzmalma	470	450
Hengermalom	530	555
Viktória-gőzmalom	248	255
Ezüd budapesti gőzmalom	1065	1240
Pannónia-gőzmalom	865	990

Uj lisztüzleti szokások. A lisztre és őrlémenyekre vonatkozó 1881. január 1-én életbe lépett külön üzleti szokások f. hó február 1-én hatályon kívül helyeződtek. Ezek helyébe az újponnan kidolgozott, lapunk ezen számban szó szerint közölt, többé üzleti szokások lépnek, melyekből egyes példányok a főzede pínzárdalul kaphatók.

Uj gabona- és lisztüzemi Franczioszágbán. Az 1891. július 2-iki törvény, mely az 1891. július 10-től 1892.

Ausdruck gelangt, dass nämlich nicht momentane grosse Erfolge, sondern zielbewusste, oft auch mit kleinsten, unscheinbaren Ergebnissen zufriedene hingebungsvolle Thätigkeit dazu geführt haben, allmählig die Grösse dieser Gesellschafter entfalten zu lassen und dass es nur das *consequente Fortschreiten auf dem einmal als richtig erkannten Wege* ist, was diese schönen Erfolge erreichen konnte. Alljüngere Vereinigungen, welche in jüngster Zeit oft allzu hastig, oft ihre Kräfte nicht besonders ermessend, oft die vaterländischen Verhältnisse nicht gehörig würdigend, rasch aufkommen möchten, und sich deshalb mit kleinen Ergebnissen nicht zufriedengeben könnten, finden, eine hingebungsvolle Mitwirkung verschieden zu dürfen glauben, mögen die Lehren aus dem fünfzigjährigen Bestande der naturwissenschaftlichen Gesellschaft beherzigen, welche anfangs durch emsige, unermüdete Thätigkeit nur einiger Patrioten, bald später durch Anerkennung weiterer Kreise und durch stetige Erfolge ein überaus schweres Ziel: die Verbreitung der Naturwissenschaften im Lande zu verwirklichen verstanden hat!

Die Mühlenindustrie der Argentinischen Republik hat in den letzten zwei Jahren einen grossen Aufschwung genommen. Sowohl den Flüssen entlang, als auch in der Provinz Buenos-Ayres wurden viele ältere Mühlen-Etablissements umgewandelt und neue hinzugebaut. Vor drei Jahren noch war Argentinien genöthigt, Mehl aus Chili zu beziehen, nunmehr herrscht in Buenos-Ayres Ueberproduction, die — in Ermangelung eines Absatzes nach Aussen — den Etablissements Verlegenheit bereitet. In der Provinz Santa-Fé allein bestehen 70 grosse Mühlen (davon 47 Walz-Mühlen), welche ein grosses Mehl-Exportgeschäft repräsentiren. Trotz der verlassenen Haasse-Periode für Mehl, übte die Ueberproduction einen grossen Druck auf das Mehlgeschäft im ganzen Lande aus.

HANDEL UND VERKEHR.

Louisen-Dampfmühl-Actiengesellschaft. Die Direction und der Aufsichtsrath haben in ihrer jüngst stattgehabten Sitzung beschlossen, der für den 20. Februar 1892 einzuhaltenden Generalversammlung die Auszahlung einer Dividende von Gulden d. W. 15 = 10 Percent für das abgelaufene Geschäftsjahr in Vorschlag zu bringen.

Czegléder Dampfmühl-Actiengesellschaft. Die Direction dieser Gesellschaft hat beschlossen, der Generalversammlung vorzuschlagen, nach reichlichen Abschreibungen und entsprechenden Erhöhungen der Reserven für das abgelaufene Geschäftsjahr eine Dividende von 12 1/2 Percent, d. i. h. 10 Percent Actie zur Vertheilung zu bringen und ausserdem 5 Percent, beziehungsweise h. 4 per Actie als Dividenden-Reserve auf das Jahr 1892 vorzutragen.

Die Gisela-Dampfmühle, diese musterhafte Mühlenanlage unserer Hauptstadt, hat einen neuen Mitgenossenthümer erhalten. Bisher war Ludwig von Krassó der alleinige Eigenthümer der Mühle, von nun an b-theiligt sich Bela Schwarz, der bisherige Director der Mühle zur Hälfte an dem Besitz des Unternehmens. Die Firma der Mühle bleibt unverändert. Bela Schwarz ist ein Enkel Mayer von Krassó.

Die Course der Budapester Mühlenactiengesellschaften am Schlusse des abgelaufenen Jahres lassen auf einen günstigen Verlauf der Campaigne schliessen. Es lauten:

	Ende 1890	Ende 1891
Concordia-Mühle	fl. 470	fl. 584
Elsabeth-Mühle	870	463
Louisen-Mühle	270	315
Müller- und Bäcker-Mühle	450	470
Walzmühle	530	555
Viktoria-Mühle	248	255
Öfen-Pester Mühle	1065	1240
Pannonia-Mühle	865	990

Neue Mehl-Usancen. Die auf Mehl und Mahlproducte bezüglichen am 1. Januar 1884 ins Leben getretenen besonderen Geschäfts-Usancen werden am 1. Februar d. J. ausser Kraft gesetzt. An deren Stellen treten die neu ausgearbeiteten — an einer anderen Stelle unseres Blattes im Wortlaute veröffentlichten — besonderen Usancen, von welchen Exemplare an der Cassa der Börse erhältlich sind.

Neue Getreide- und Mehlzölle in Frankreich. Das Gesetz vom 2. Juli 1891, welches für die Zeit vom 10. Juli

március 31-ig terjedő időre a buza ványját 100 kilogrammonként 3 frankra szállította le. érvényben marad, sőt ha a viszonyok egy kivánják, a kamara újabb határozata által meg is hosszabbítható. Másként áll azonban a liszt behozatala, mely czikkre néve egy törvény fogadtatott el 16. czikk a „Journal Officiel” 1892. január 12-iki száma 170. oldalán, mely következésképp állapítanak meg: liszte 70 százalék és nagyobb kivonattal: után 100 kgonként 6 frank, 70 és 60 százalék közti kivonattal liszte 100 kgonként 7-20 frank, 60 százalékos kivonattal liszte 100 kilogrammonként 8-40 frank, dereze és darára 100 kilogrammonként 8-40 frank.

Liszt kivétel Fiumén át decemberben. Glasgow 16.501-4 q, Liverpoola 16.147-4 q, Londonba 8017-2 q, Bordeauxba 1090 q, Hullba 1497-8 q, más délmekre kikötőkbe 3777-7 q. Az egyes malokra eskü belőle: I. budapesti gőzmalom 1212-1 q, Lujza 944-4 q, Hitehalm egyes gőzmalmai 1724, Pannónia 4215-2 q, Concordia 2743-2 q, Erzsébet 3759-2 q, Victoria 3311-2 q, Gizella 5148, Pesti hengermalom 2616-2 q, Molnárók és -újak 4443, István 2844 8, Hagegmacher 6502, Zakaj Flume 1220, N.-kikindai 25-4 q, Bloch J. 3092-2 q, Pick és Fischer 2032-2 q, Losonczy 508, Lohmayer J. 1219-2 q, Kapovár 1023-6 q, Eszék 3403-2 q, Bloch Alb. 203-2 q, velencei Anna-gőzmalom 711-2 q, összesen 43.683-0 q. — m. é. januárban a kivétel volt 69.111 q, februárban 108.925-0 q, márcziusban 87.896-7 q, áprilisban 71.619-9 q, májusban 79.578-1 q, júniusban 77.552-9 q, júliusban 29.295-7 q, augusztusban 28.393-8 q, szeptemberben 35.291-7 q, októberben 49.516-6 q, novemberben 53.744-2 q, összesen 703.368-6 q.

A liszt és egyéb gabonaművek ványjának újra eltelepítésére vonatkozó egy törvényjavaslat, mely Belgiumban a törvényhozó testületek elé terjesztelt. Az antwerpeni kereskedelmi kamara erre vonatkozólag egy kerpertvi intézést a parlamenthez, a melyben ezzel a javaslattal szemben állást foglalt. Az erélyes hangon írt feliratban ki van fejtve, hogy a legfontosabb élelmiszereszek ványjának újra eltelepítése felvételre kívül hagyja azokat az élelmiszereszek mellett Belgiumban kereskedelmi és ipari célú kedvezmény feljöttét, ugy hogy Nyugat-európaiunk egyik legfontosabb forgalmi helyővé lett. Tekintve az orosz kivételi tilalmakat, az árak rendkívüli módon való emelkedését azokban az országokban, melyekben gabonavámok vannak és azt az előnyt, melyet Belgium a vámentelen élelmiszereszek olcsósága által élvez, methetetlen dolog volna Belgiumnak ezt a kedvező helyzetét veszélyeztetni kitenni.

A magyar leszámláló és pénzváltóbank budapesti közraktárának forgalmi kimutatása:

	num.	ft
raktári készlet 1891. decz. 31-én este	507,658	6.122,600
berakítások január 1-vel 15-ig	57,377	491,100
összesen	545,035	6.613,700
kirátkelés 1892. január 1-vel 15-ig	74,753	893,500
raktári készlet 1892. január 15-én este	470,282	5.720,200

Árjegyzék:

buza	177,768	repce	8,978
rozs	53,539	liszt	52,671
árpa	38,275	külföldiek	18,652
zab	13,476	szilva és szilvazs	33,039
szőlő	29,221	szőlő	29,221
hüvelyesek	22,514	tengeri	3,403

Egy a galicziai malomnak engedélyezett 17^{1/2}-os refrakciójú hoztak híreket a galicziai lapok, a melyek most valószínűleg bizonyulnak. Az év végén a lisztészállításnál szokásos tarifaközvetítések megújítását és a rendelkezési költségek csökkentését; e refrakciós közlél csak egyetlen egy ítéletet az idén közzé, mely lisztészállításnyokra 15 százalékos szállítási kedvezményt nyújt.

Magyarország gabona- és lisztkivétel 1891. decemberben: buza 447,683 q (1890. decemberben 507,171 q), ehől Ausztriába ment 414,405 q, Németországba 18,032 q, Svájcba 13,145 q, Olaszországba 101 q, rózs 165,907 q (190,702 q), ehől Ausztriába 158,587 q, Németországba 6219 q, Bosznia és Herzegovinába 201 q; tengeri 569,620 q (99,916 q), ehől Ausztriába 283,191 q, Németországba 252,783 q, Svájcba

1891. augusztus 31-ig, Mal 1892. évi Einfuhrzoll für Weizen auf Fres. 3 per 100 Kilogramm herabgesetzt lautet, verheißt in Wirklichkeit und kann sogar, wenn es die Verhältnisse erfordern, durch ein neuerliches Volum der Kammer verlängert werden. Anders verhält es sich dagegen für die Einfuhr von Mehl, für welchen Artikel ein Specialgesetz (Artikel 16, Pagina 170 des „Journal Officiel” Nr. 11 vom 12. Januar 1892) angenommen wurde, welches folgendermaßen lautet: **Überbergbestimmung:** Die Vorschriften des Gesetzes vom 2. Juli 1891, bis dahin bis zum 1. Juni 1892 in Kraft, mit Ausnahme der Einfuhrzölle auf Mehl, welche vom 1. Februar 1892 folgendermaßen festgesetzt werden; Mehl bei 70 Percent Extraction und darüber Fres. 6 per 100 Kilogr., Mehl zwischen 60 und 60 Percent Extraction Fres. 7,20 per 100 Kilogr., Mehl bei 60 Percent Extraction und darunter Fres. 8,40 per 100 Kilogr., Grütze und Gries Fres. 8,40 per 100 Kilogr.

Mehl-Export aus Flume im December. Nach Glasgow 16.501-4 q, nach Liverpool 16.147-4 q, nach London 8017-2 q, nach Bordeaux 1090, nach Hull 1497-8 q, nach anderen, südamerikanischen Häfen 377-7 q. Hieran waren betheiligt: 1. Öfen-Peter 4212-1 q, Louison 914-4, Vereinigte Creditbank 1724, Pannónia 1215-2, Concordia 2743-2, Elisabeth 3759-2, Victoria 3311-2, Gisela 3148, Pester Walzmühle 2616-2, Müller und Bäcker 4443, István 2844 8, Hagegmacher 6502, Zakaj Flume 1220, Kikindai 25-4, Josef Bloch 303-2, Pick & Fischer 2032-2, Losonczy 508, J. F. Lohmayer 1219-2, Kapovár 1023-6, Essegger 203-2, Alb. Bloch 203-2, Anna Kis-Velencei 712-2 q, zusammen 43.683-0 q. — im Januar 69.111-9 q, im Februar 103.925-0 q, im März 87.896-7 q, im April 71.619-9 q, im Mai 79.578-1 q, im Juni 57.552-6 q, im Juli 26.203-6 q, im August 28.393-8 q, im September 35.291-7 q, im October 49.516-6 q, im November 53.744-2 q, zusammen 703.368-6 q.

Die Wiedereinführung der Zölle auf Mehl und andere Getreidarten in Belgien wird in einem, den gesetzgebenden Körperschaften vorliegenden Gesetzesentwurf beantragt. Die Handelskammer in Antwerpen richtete diesbezüglich eine Petition an das Parlament, in welcher sie gegen diesen Antrag Stellung nimmt. In dem energischen Proteste wird ausgeführt, dass die Wiedereinführung der Zölle auf die wichtigsten Nahrungsmittel die Principien der Freirei, unter welchen Handel und Industrie Belgiens sich so günstig entwickelt haben, die Belgien zum bedeutendsten Umschlagplatz des westlichen Europa machte. Angesichts der russischen Ausfuhrverbote, der enormen Preissteigerung in allen Ländern mit Getreidezölle und des Vortheils, den Belgien durch die Billigkeit der zollfreien Nahrungsmittel genießt, wäre es ein nicht zu rechtfertigender Missgriff, die so günstige Lage Belgiens außer Gefahr zu setzen.

Verkehrs-Anweis des Budapest Lagerhauses der Ungar. Escampé- und Wechselbank:

	q	fl.
Lagerstand am 31. Dec. 1891 Abends	507,658	6.122,600
Eingelagerung vom 1. bis 15. Januar	57,377	491,100
zusammen	545,035	6.613,700
Auslagerung vom 1. bis 15. Januar. 1892	74,753	893,500
Lagerstand am 15. Januar 1892 Abends	470,282	5.720,200

Specification:

Weizen	177,768	Reps	8,978
Roggen	53,539	Mehl	52,671
Gerste	38,275	Diverse	18,652
Hafer	13,476	Zwetschken und Lequir	33,039
Hirse	29,221	Zucker	29,221
Hülsenfrüchte	22,514	Mais	3,403

Eine 17^{1/2}-ige Refractiv-Gewährung an galicische Mühlen wurde von neuen Präsidenten der Staatsbahnen, wurde von polnischen Blättern gemeldet. Diese Meldung stellt sich als unrichtig heraus. Zum Jahresabschluss wurde eine Reihe von Tarifbegünstigungen für den Mehlexport erneuert und im oest. Verordnungsblatt publicirt; eine einzige Refractiv-Gewährung für Mehlexport auf 17^{1/2} Percenten Frachtbegünstigung festsetzte, wurde erst am Beginn des heurigen Jahres erneuert und publicirt.

Ungars Getreide- und Mehlexport umfasste im Monate December 1891 569,620 q (gegen 907,721 q im December 1890), davon gingen nach Oesterreich 414,405 q, nach Deutschland 18,032 q, nach der Schweiz 15,145 q, nach Italien 101 q; Roggen 165,907 q (190,702 q), davon nach Oesterreich 158,587 q, nach Deutschland 6219 q, nach Bosnien Herzegovina 201 q; Mais 569,620 q (99,916 q), davon nach Oesterreich 283,191 q, nach Deutschland 252,783 q, nach der Schweiz

22,152 q, Olaszországba 8772 q, Belgiumba 506 q, Romániába 100 q, Boszniába 100 q (402,178 q), sőt Dél-Ausztriába 361,845 q, Németországba 5632 q, Svájcba 6206 q, Olaszországba 402 q, Franciaországba 2400 q, Nagybritanniába 52,305 q, Boszniába és Herzegovinába 4274 q, más államokba 753 q; más országoké 23,759 q (10,012 q).

Nagybritannián lisztbevitel a múlt hónapban, valamint az 1891-iki napiéri éve, összehasonlítva 1890-nel volt evel:

	1891 decz. 12 hónap alatt	1890 decz. 12 hónap alatt	1891 decz. 31-én végződő 12 hónap alatt	1890 decz. 31-én végződő 12 hónap alatt
Északi Oroszország	—	12,855	91	11,196
Déli Oroszország	2,750	63,671	34,550	180,028
Svédország	—	625	—	1,060
Norvégia	3	64	—	27
Dánia	—	9,298	3,510	21,741
Németország	23,484	364,476	93,081	894,838
Hollandia	9	4,833	—	22,834
Belgium	190	1,591	998	9,393
Csatorna-szigetek	30	410	40	181
Franciaország	1,445	44,097	5,437	102,763
Portugália	—	195	—	—
Gibraltár	—	2	—	—
Olaszország	3,800	43,548	6,000	29,511
Ausztria-Magyarország	91,638	1,217,933	173,862	1,369,887
Románia	—	1,250	—	9,492
Bolgárország	—	441	—	200
Ázsiai Törökország	—	1,000	—	—
Egyiptom	—	950	380	1,758
Bombay	49	3,937	—	6
Bengália	—	—	—	25
Déli Ausztrália	—	42,321	3,051	39,231
Viktória	6,196	107,316	—	80,551
Új déli Wales	—	6,707	—	11,001
Új Zeeland	—	536	—	377
Kanada	26,302	1,029,243	134,874	933,019
Új-Fundland	—	—	—	412
Egyes.-All. atl. kikötők	1,779,338	12,578,281	971,571	10,729,183
Chile	—	1,124,276	28,437	1,296,612
„ Pacif.	—	—	—	—
Brazília	—	2,374	—	124
Brit. Nyugat-India	4	4	—	174
Argentína köztársaság	—	557	—	27,687
Columbia	—	—	—	2,000
Falkland-szigetek	—	46	—	—
Összesen	1,936,237	16,723,003	1,455,432	15,778,336

A chemizeti tözsdén f. hó 20-án a hivatalos jegyzék volt: *buzelet*, 000, sz. 35.50-36.50 márká, 00, sz. 34.50-35.50 márká, 0, sz. 33-34 márká; *rosztér*, 0, sz. 35.50-36.50 márká, 1, sz. 32.50-33.50 márká, 100 kilogramm-kontó netto.

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

A jelenlegi búzarákról, tekintettel ezen árucikk helyzetére, következő nyilatkozott J. E. Beerbohn az F. C. Trade List-ben: A tavaly november hónap volt legnagyobb drágaság óta 5-6-nyi drágaságátalálott begr-ankini, mely leginkább az érzékeltség gyengéségének tulajdonítandó és semmi összefüggésben sincs ezen árucikk jelenlegi helyzetével. Amerikai vállalatnál jó sikerült buzetmentes, mely most hivatalosan 9 millió q-rei nagyságra becsülték, mint a mezei tavaly júliusban becsültett hivatalosan, természetesen nagy befolyással volt a buza statisztikai viszonyára és mely az azelőtt felvett hiányt (roszt kivéve) megszünteti, úgy hogy a Föld 1891. évi termésé éppen feldolgozható szükséglettel. A tetemes roszthány azonban, mely végre mégis csak lesz hatással a buza-fogyasztásra, valamint az a béke idején eddig még elő nem fordult eset, hogy az orosz származású új nyolc hónapra ki van zárva a forgalmól, nem kerülheti el figyelmünket. É két rendkívüli jelenségnek teljes hatása csak később lesz érezhető. A legutóbbi nyáron és őszel ezekből elhamarkodott vásárlások nem maradtak hatás nélkül a készletekre, melyeknek hatása alól a piacok most nem tudnak szabadulni. Röviden összefoglalva a tényeket, annyit mondhatunk, hogy az 1891. évi termés az évenkénti szükségletet képes fedezni, hogy a rozs azonban 15 millió q-nyi hiányt tárt fel, másodsor, hogy Európában a buza, harmadsor, hogy a terméskilátások Amerikában sokkal kevésbé

22,152 q, nach Italien 8772 q, nach Belgien 506 q, nach Rumänien 100 q, nach Bosnien und Herzegovina 1316 q; *Hirse* 19,698 q (213 q); *Maiz* 433,715 q (402,178 q), davon nach Oesterreich 361,845 q; nach Deutschland 5632 q, nach der Schweiz 6206 q, nach Italien 402 q, nach Frankreich 2400 q, nach Grossbritannien 52,305 q, nach Bosnien und Herzegovina 4274 q, nach anderen Staaten 753 q; andere *Mehlsorten* 23,759 q (10,012 q).

Die Mehleinfuhr in Grossbritannien betrug im vorigen Monat, sowie im Kalenderjahr 1891, verglichen mit 1890, in Cwts.:

	12 Monate Dec. 31. Dec. 1891	12 Monate Dec. 31. Dec. 1890
Aus	1891	1890
Nord-Russland	—	12,855
Süd-Russland	2,750	63,671
Schweden	—	625
Norwegen	3	64
Dänemark	—	9,298
Deutschland	23,484	364,476
Holland	9	4,833
Belgien	190	1,591
Canal-Inseln	30	410
Frankreich	1,445	44,079
Gibraltár	—	2
Italien	3,800	43,548
Oesterreich-Ungarn	91,638	1,217,933
Rumänien	—	1,250
Bulgarien	—	441
Türkei, Asiatische	—	1,000
Egypten	—	560
Bombay	49	3,937
Bengalen	—	—
Süd-Australien	—	42,321
Victoria	6,196	107,316
New-South-Wales	—	6,707
New-Seeland	—	536
Canada	26,302	1,029,243
Neufundland	—	4
Ver. St. Atl. Häfen	1,779,338	12,578,281
„ Pacif.	—	1,124,276
Chili	—	35,562
Brazilien	—	2,374
Britische W. Indien	4	4
Argentin. Republik	—	557
Columbia	—	—
Falkland-Inseln	—	46
Zusammen	1,935,237	16,723,003

An der Börse zu Chemnitz notirte am 20. d. M. offiziell: Weizenmehl Nr. 00 Mk. 35.50-36.50, Nr. 00 Mk. 34.50 bis 35.00, Nr. 0 Mk. 33-34, Roggenmehl Nr. 0 Mk. 35.50-36.50, Nr. 1 Mk. 32.50-33.50, Alles per 100 kg. Netto.

LANDWIRTSCHAFTLICHES.

Ueber die gegenwärtigen Weizenpreise mit Bezug auf die Situation dieses Artikels schreibt J. E. Beerbohn in „F. C. Trade List“: Seit der höchsten Weizennotirung im November v. J. ist ein Rückgang von 5-6/8 pr. Qr. eingetreten, welcher zum grossen Theil der schwachen Speculation zugeschrieben werden muss und nichts mit der gegenwärtigen Situation dieses Artikels zu thun hat. Die unerwartete bedeutende amerikanische Weizenmenge, welche jetzt officiell mit 9 Mill. Qrs. als officiell im Juli v. J. geschätzt, angegeben wird, war natürlich auf die statistische Position in Weizen von grosser Einwirkung und macht das früher angenommene Deficit (abgesehen von Roggen) verschwinden, so dass der Weizenmarkt der Welt pr. 1891 gerade den Bedarf dieser Campaigne deckt. Doch darf das bedeutende Roggen-Deficit mit seiner schliesslichen Einwirkung auf den Weizen-Verbrauch und der aussergewöhnlichen (in Friedenszeiten) noch nicht dagewesene Fall nicht übersehen werden, das russische Provinzen auf 8 Monate vom Bezuge ganz ausgeschlossen sind. Die vollständige Einwirkung dieser beiden aussergewöhnlichen Erscheinungen wird sich erst später fühlen machen. Die überströmten Weizenkäufe im letzten Sommer und Herbst mussten natürlich zu übergrossen Stocks führen, deren Einfluss sich die Märkte gegenwärtig nicht zu entziehen vermögen. In kurzer Recapitulation der thatsächlichen Vorgänge hingestellt werden, dass erstens die Weizenrate pr. 1891 den jährlichen Bedarf deckt, dass jedoch Roggen ein Deficit von 15 Mill. Qrs.

kedvezők, mint voltak tavaly, Magyarországon és Oroszországon pedig legalább is kétségek és megdöbbentések, hogy Európának igen tetemes mennyiségű búzát kell vásárolnia. Ez különösen Franciaországra és Németországra nézve áll, melyek, úgy látszik, várják a legkedvezőbb alkalmat a vásárlásra. A jelenlegi idény sokkal inkább magán hordja a szokotlan, rendkívüli jellegét, semhogy a létszükségleten hanyatló irányzat sokáig tarthassa.

Európai Oroszország termelés 1889—1891-ben.

Európai Oroszország idei termésének eredményéről, beleszámítva a 10 Vízutula-kormányzókat is, Finnországot azonban kivéve, a pétervári belügyminiszterium központi statisztikai hivatalától részletes beszélési számok jelentek meg. A »Stat. Korr.« e forrásból, mely a múlt évek terméshozamát is feltünteti, a következőket közli:

termelt	ezer csevert		
	1891-ben	1890-ben	1889-ben
rozsa	90,690	121,390	102,528
téli gabona összesen	12,044	15,305	8,702
avasszuba	102,734	135,695	111,320
zab	18,478	22,583	26,120
árpa	77,454	97,151	91,324
polnya	25,434	29,475	22,908
latárka	1,049	1,798	2,376
köles	7,545	8,301	10,184
tengeri	6,187	9,203	6,050
borsó	4,941	4,069	2,567
nyári gabona összesen	5,727	3,480	2,470
gabona	143,815	176,060	163,999
összesen	246,549	312,095	275,319

Az idei termés kedvezőtlen eredményét főképp a tartós szárazság okozta, mely talán az utóbbi évtizedekben számos kormányozásban folyt kíméletlen erdőpusztításnak tudható be. Az 1891. évi gabona-termés a következők évének termésének: 1890 78,8, 1889 89,6, 1888 69,8, a búzanyeremények 1890 81,2, 1889 81,8, 1888 84,7 százalékat tette.

KÖZLEKEDÉS-ÉS TARIFAÜGY.

»Adria« m. kir. tengerhajózási részvénytársaság. Fiuméből jelentik, hogy az »Adria« m. kir. tengerhajózási részvénytársaság »Szechenyi« névű hajója a brazilai kikötőkhöz való rendeléssel f. h. 20-án elhagyta a kikötőt. Ez az első ut, mely az új szerződés alapján a járáshajó által kidolgozott és a kereskedelmiügyi miniszter által jóváhagyott menetrend szerint, Braziliába tétetik. Ezen az uton fogja egyszerűsödni első ízben az utóbbi időben oly sokat emlegetett Tanger kikötőt Marokkóban egy »Adria«-gőzös meglátogatni, mely a Fiume és Tanger közli forgalom fejlesztésére alkalmasnak mutatkozott, a társaság, halommal szerint, igyekezni fog ezt az utvonalt feltartani.

A Duna-Odera csatorna építése ügyében alakított bizottság annak idején — mint már jelentettük — egy körvonalú feltérleztetési tervet, az osztrák kormányhoz. Ebből a tervből az említett bizottság elsőképe e héten átvitotta *Bacouélem* marquis osztrák kereskedelmi miniszternek a körvonal, melyben a következőképpen foglalták: Intézkedni a kereskedelmi miniszterium, hogy a Duna-egyessélet által feltérleztetett tervet megvizsgálják, valamint a fontosabb helyekre nézve készített építési alap-tervek megvizsgálásának és megállapításának és harmadszor, hogy a feladat egy értekezletre bízassék, mely a bel- és külügyi legfelsőbb szakértők meghívásával által alakították, mely a szóban forgó terv legelőszövege kidolgozott módjára és az osztrák érdekeknek megfelelő építési és üzleti tervnek kidolgozására is kiterjednek. A kereskedelmi miniszter igen határozatosan fogadta a külföldiséget, viláslából azonban nem lebegett remény meríteni a bizottság által előtérrelt célokat megvalósításra nézve. A miniszter nyilatkozatából ki lehetett venni, hogy a csatorna építése most még sok nehézséggel ütközik.

ergibt, zweitens, dass auf dem Continente Roggen noch immer mehrere Shillings pr. Qr. theurer als Weizen ist, dass drittens die Ernteaussichten in Amerika bei Weitem weniger günstig als im Vorjahre und in Ungarn und Russland sind, und drittens, dass die Ernteaussichten in Europa sehr bedeutende Weizenkäufe bewerkstelligen muss. Dies gilt besonders für Frankreich und Deutschland, welche anscheinend den billigsten Kaufmoment abwarten wollen. Die gegenwärtigen Campagnen sind, wie es gewöhnlich, abnormen Character, als dass, wie es scheint, die rückgängige Bewegung noch lang anhalten dürfte.

Die Ernten im europäischen Russland 1889 bis 1891. Ueber den Ausfall der diesjährigen Ernte des europäischen Russland einschließlich der zehn Weichsel-Gouvernements, jedoch mit Ausschluss Finnlands, sind kürzlich von dem statistischen Centralcomité im Ministerium des Innern zu Petersburg eingehendere Schätzungsäussern veröffentlicht worden. Die »Statist. Corr.« entnimmt dieser Quelle, welche auch die Ertragsangaben der Vorjahre ersichtlich macht, dass in den vorberzählten Gebieten die Gesammtenernte geschätzt wurde:

an	in tausend Tschetwert		
	1891	1890	1888
Roggen	90,690	121,390	102,528
Winterweizen	12,044	15,305	8,702
Totale Wintergetreide	102,734	135,695	111,320
Sommerweizen	18,478	22,583	26,120
Hafer	77,454	97,151	91,324
Gerste	25,434	29,475	22,908
Spez	1,049	1,798	2,376
Bulz	7,545	8,301	10,184
Hirse	6,187	9,203	6,050
Mais	4,941	4,069	2,567
Erbsen	2,727	3,480	2,470
Totale Sommergetreide	143,815	176,060	163,999
Getreide	246,549	312,095	275,319

Das ungünstige Ergebnis der diesjährigen Ernte wurde in Westeuropa durch anhaltende Dürre veranlasst, welche als eine Folge der in den letzten Jahrzehnten in vielen Gouvernements schonungslos betriebenen Devastation der Wälder zu betrachten ist. Die Getreideernte von 1891 betrug in Procenten der Erträge der Vorjahre: 1880 78,8, 1889 81,8, 1888 69,8, die Kartoffelernte 1890 81,2, 1889 81,8, 1888 84,7.

VEREINERS- UND TARIFWESEN.

»Adria« königlich ungarische Seeschiffahrt-Gesellschaft. Wie aus Fiume gemeldet wird, hat der Dampfer »Szechenyi« der königl. ungarischen Seeschiffahrt-Aktiengesellschaft »Adria« den Hafen mit der Destination nach den Häfen Brasiliens verlassen. Es ist dies die erste Fahrt, die auf Grund des neuen Vertrages entsprechend der von der Gesellschaft festgestellten und vom Handelsminister genehmigten Fahrordnung nach Brasilien gemacht wird. Anlässlich dieser Fahrt wird auch in der letzten Zeit vielemal an marokkanische Häfen Tanger das erste Mal durch einen »Adria«-Dampfer abgeht, und sollte sich der Verkehr zwischen Fiume und Tanger entwicklungs-fähig zeigen, wird wir hören, die Gesellschaft diese so inaugurierte neue Linie aufrechtzuerhalten bestrebt sein.

Die Commission zur Förderung des Baues eines Donau-Oderkanals hat wie wir seine Zeit gemeldet — eine Petition an die österreichische Regierung zu richten beabsichtigt. In Ausführung dieses Beschlusses überreichte diese Woche das Präsidium des im Reichswege zum Handelsminister Marquis *Bacouélem* diese Petition, die in folgenden Wünschen gipfelt: Das Handelsministerium wolle erstens die Tracenrevison über das vom Donauverein vorgelegte generelle Project, zweitens eine Prüfung und Feststellung der damals vorgelegten Normaltypen für die wichtigsten Bauorte verfügen und drittens die vorgezeichnete Amshandlung im Wege der Berufung einer aus hervorragenden Fachleuten und Autoritäten des In- und Auslandes zu bildenden Enquete-Commission auf das Standrecht der besten technischen Lösung dieses Projects und die definitive Feststellung eines den österreichischen Interessen dienenden Bau- und Betriebsprogramms ausdehnen. Der Handelsminister nahm die Deputation sehr freundlich entgegen, auf das Standrecht konnte jedoch die Hoffnung auf die baldige Realisirung des von der Commission angestrebten Zieles nicht geschöpft werden. Den Aussenminister des Ministers war zu entnehmen, dass der Bau des Canals derzeit mannigfachen Schwierigkeiten begegne.

Szállítási kedvezmények és tarifa-ügyek.

Gabona. Engedélyezett díjtól 100 kéntől Bécs városi tárláha Coornaból és Károlyi St. Rt. tárláha után visszatérő legkisebb számban 1892 december hó végig. A szállítási díj közei- és fuvarelvétinkt legkisebb 1000 kéntől fizetendő. (Vasuti és K. K. 9/131.)

Értékek. Nyugat-magyar-országi kőutak. 1892. évi január hó 1-vel a nyugat-magyarországi vasúti kőutakhoz függők jelent meg, mely gabona, lizst és őrléményekre mértékelt rovatoldó díjteleket tartalmaz. (Vasuti és K. K. 9/136.)

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK.

Budapest, 1892. Jan. 23-án. (Kálnoky és Simon.)
Az üzlet általános helyzete a hét közepéig változatlan maradt: ettől fogva gabonapiacunk szállárdból irányzata annyiban idézett elő változást, hogy malmaink a nyomott árak mellett tetemes eladásokat értek el. Minthogy azonban ezek leginkább az itteni piacra szorítóknak, az tűnik ki abból, hogy a vásárlásoknak nem a készletek elfogyása vagy a fogyasztásban beállott kedvezőbb viszonyok képeztek okát, hanem leginkább azért történtek a vásárlások, mert a buza ára piacunkon emelkedett és az itteni lisztbeszédtelemek az árhaláltsákok kiküszöbölés lebegett szem előtt.

A kiviteli üzlet csak oly jelentéktelen maradt, mint volt: hasznot hozó áráról egy irányban sem lehet szó és malmaink őrlési üzlete még mindig kedvezőtlen.

A **listermennyegyek** megszállárdultak, úgy az irányzatot mint az árakat tekintve.

Mai átlagos jegyzéseink:

0	1	2	3	4	5	6
16.40	16.10	15.80	15.50	15.20	14.80	14.40
		7	S	F	G	
		12.80	8.40	5.—	5.—	

Magyar malmok liszt-árjegyzései.

Transportbegünstigungen und Tarifen.

Für Güter die gegenwärtig Frachtliszst nach Laurins der Stadt Wien von Coorna 42, und von Kozacs 51 kr. pro 100 Kgr. im Karlingweg bis auf Waldorf, längstens aber bis Ende December 1892. Die Transportbegünstigungen sind pro Wagen und Frachtkopf für mindestens 1000 Kgr. zu entrichten. (Vasuti és K. K. 8/131.)

Kundmachung. Westungar.-osterreichischer Eisenbahnverband. Am 1-ten Januar 1892 ist zum Westungar.-osterreichischen Eisenbahnverande ein Anhang erschienen, welcher für Getreide, Mehl und Mahlproducte ermäßigte Kartirungssätze enthält. (Vasuti és K. K. 9/136.)

MARKTBERICHTE.

Budapest, 23. Januar 1892. (Kálnoky és Simon.)

Die allgemeine Lage des Geschäftes blieb bis um Wechennitte unverändert; von da ab bewirkte die festere Tendenz unseres Getreidemarktes einen Umschwung insofern, dass unsere Mühlen zu den gedrückten Preisen namhafte Verkäufe erzielen. Da sich dieselben jedoch zumeist auf den hiesigen Platz beschränkten, so erhielt daraus, dass nicht aufgeräumte Lager oder bessere Consumverhältnisse als Veranlassung hierzu angesehen werden können; vielmehr wurden diese Käufe lediglich deshalb gemacht, weil der Weizenpreis am hiesigen Platze gestiegen war und dem hiesigen Mehlhandel die Ausnutzung der Frachtkonten vorschoberte.

Das Exportgeschäft blieb nach wie vor ganz unbedeutend; Rendiment ist nach keiner Richtung vorhanden und die Maltilbilanz unserer Mühlen anhaltend ungnstig.

Getreide-Preise: besterhalten sich sowohl in Tendenz als im Preise.

Wir notiren heute durchschnittlich:

Nr. 0	1	2	3	4	5	6	7	8
16.40	16.10	15.80	15.50	15.20	14.80	14.40	12.80	8.40
			F	G				
			5.—	5.—				

Mehl-Preisnotirungen ungarischer Mühlen.

	Kelté Datum		Dara Gáncs		Liszt — Mohl										Korpa Kis-ücs	
	A	B	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	F	G		
Első budapesti gőzmalmai részvénytársaság	1892		16.90	16.90	16.10	16.10	15.90	15.54	15.29	14.80	14.40	12.80	8.40	5	5	
Érte Offen-Pester Dampfmühl-Actien-Gesellschaft	1892															
Erzsebet gőzmalom társaság Budapest	1892	Jan. 12	17	17	16.50	16.20	15.90	15.63	15.30	15	14.50	12.90	8.40	5	5	
Lisabeth-Dampfmühl-Gesellschaft Budapest	1892	Jan. 20														
Concordia gőzmalom részvénytársaság	1892	Jan. 20	16.70	16.70	16.50	16.30	16	15.70	15.40	15.10	14.70	13.20	11.10	5.30	5.30	
Concordia Dampfmühl Actien-Gesellschaft	1892	Jan. 20														
Luzsa gőzmalom részvénytársaság Budapest	1892	Jan. 18	16.90	16.90	16.40	16.10	15.80	15.50	15.20	14.90	14.50	12.80	8.30	5	5	
Louisa Dampfmühl Actien-Gesellschaft Budapest	1892	Jan. 15														
Pesti hengermalom-társaság	1892	Jan. 15	17	17	16.50	16.20	16	15.80	15.40	14.80	14.40	13.20	8.40	5.40	5.20	
Pester Wolkmühl-Gesellschaft	1892	Jan. 15														

Malomkőbánya-telep

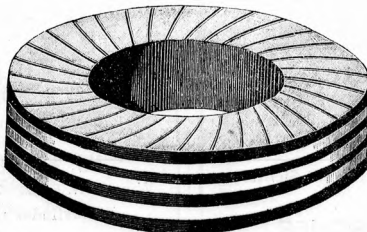
és szerbiai édesvízi quarezz malomkőgyár **UJVIDÉKEN**
Redlich, Ohrenstein és Spitzer cs. és kir. szab. bécsini cementgyár.

A keményörlés minden neméhez.

A kőanyag leggondosabb kiválasztása!

Bármely quarezzmagasság, szűkség szerint.

A kemény- és gabonaörléshez fényesen bevált.

A gabonaörlés minden neméhez.

Szívós kő igen tartós és eseséggel.

Leggondosabb gyártás.

Szállítás jótállás mellett.

Kivitel majdnem valamennyi országba.

Az 1890-iki mező- és erdőgazdasági kiállításon Bécsben a legmagasabb kifizetést: **Diszolevelet** nyert.

GUTJAHR & MÜLLER

BUDAPEST

Malomépítészeti gépgyár és vasöntöde.

Reconstruálnak és építenek mindenféle műmalmokat, a világhíres magy. rendszer szerint, úgy mint magas, félmagas és sima örlésre, készítnek mindenféle malomberendezési gépeket, hajtógépeket, úgy mint: gőzgépeket, vízkerekeket, turbinákat, transmissiókat, továbbá: trieuröket és gázmotorokat.

Arjegyzőkeket bérmentve küldenek.
Tervezzel és költségvetéssel kívánatra szolgálnak.

Mühlenbau-Maschinenfabrik und Eisengiesserei.

Reconstruieren und bauen Kunstmühlen für Hoch- (Griesmüllerei) nach berühmtem ungarischen System. Halbhoch u. Flachmüllerei; fabriciren allerlei Müllereimaschinen, Dampfmaschinen, Wasserräder, Transmissions-Anlagen, ferner Gasmotoren und Trieure.

Cataloge versenden franco.
Pläne und Kostenvoranschläge auf Wunsch.

Hoerde & Co., Wien 21,

Taborstrasse 75

Mühlenbau-Anstalt und Maschinenfabrik.

•Fortuna«-Walzenstuhlungen mit Diamantstahl- und Porzellanwalzen.

Dismembratoren,

•Austria« und »Reformator«, neueste Gries- und Dunstputzmaschinen,

•Saturn«-Centrifugalsichter,

•Universa«, combinirte Koppereimaschine.

Combinirte Schleif- und Riffelmaschine, Sämmtliche Müllereimaschinen, von ungleichlicher Ausführung.

Abschleifen, Neuriffeln und Egalisiren von Stahl-, Hartguss- u. Porzellanwalzen. Uebernahme von Neubauten und Reconstructionen von Mühlen.

Auf Wunsch Probelieferung. — Cataloge gratis und franco.

Metallgewebe

aus feinstem plattirten engl. Stahldraht.

Dieselben verstopfen sich, nur leicht gespannt, nahezu gar nicht, ergeben daher gegentüber den gewöhnlichen Geweben eine

bessere d. h. constant gute Sichtung.

Zu beziehen durch

ADOLF FISCHER,

Civil-Ingenieur und Constructeur für Mühlenbau
Budapest, V., Waltznerboulevard 74.

Sodronyszöveteket

malom számára, elismert kitűnő kivitelben, mindenféle minőség, szembőség és erősegekben készíti és ajánl

Kollerich Pál és fia

első magyar sodronyszövet-, fonat- és szitaáru-gyára
Budapest, IV. Ferencz-József-rakpart 21.
Dufour és Társa gyárából eredő valódi svájci
liszt- és dara-selyemnek legértékibb főraktára.

Langjähriger technischer Leiter einer Dampföhle mit die besten Zeugnissen versehen, sucht

Vertretung

einer leistungsfähigen Dampföhle. Selber ist am Wiener Platz bestens eingeführt. Geneigte Zuschriften sub C. 1015 an Rudolf Mosse Wien I.

INSERATE

für den

„Magyar Molnár — Ungarischer Müller“

werden aufgenommen in der Administration

Budapest V. ker., Erzsébet-tér 19. szám,

wo auch die näheren Bedingungen bekannt gegeben werden.

Erste Österr. k. k. landesb.

Seiden-Mühlengaze-Fabrik

ANT. WIESENBERG & SÖHNE
Wien, VII. Bez., Zieglergasse Nr. 19.

Für Cylinder u. Schlagbeutel.

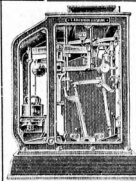
Qualität wie das beste Schweizer Fabrikat.

Preise billiger.

Preisblätter und Musterkarten franco.

Patentirte, control-, regulir- und aichfähige automatische
Riedinger Getreide-Waagen

mit Zählwerk, welches die verwoگenen Mengen anzeigt, sind vorthelhaft anzuwenden
 zum selbstthätigen Verwiegen u. Registriren von allen Getreidearten u. Körnerfrüchten etc.
 20 Grössen von 5 Kg. — 1700 Kg. jedesmalige Füllung aufwärts.

Referenzen:

Königl. Bayerisches Finanz-Ministerium.

(Seit 24 Jahren stehen über 1600 selbstthätige „Riedinger“ Maltz- und Getreide-Mess-
 apparate zur Ermittlung der Brausteuer in Bayern tadelloß unter Steuer-Controlle im Betriebe.)

Kaiserl. Haupt-Steueramt in Berlin.

Kaiserl. Deutsches Reichsschatzamt.

Königl. Haupt-Zollamt in München.

Königl. Preussische Ober-Zolldirection in Magdeburg.

Kaiserl. Normal-Aichungs-Commission in Berlin.

Fabrik gegründet 1856.

Ueber 1000 Arbeiter.

Herren MAETZ & Co., BERLIN.

Budapest, 16. Dezember 1891.

In Beantwortung Ihres Werches vom 2. ds. theilen wir Ihnen mit, dass wir mit der **10. August 1890** durch Sie bezogenen **automatischen „Riedinger“ Getreidewaage** (für jedesmal 200 Kg. Fällung), welche sich **seitler bei uns ununterbrochen im Betriebe befindet**, sowohl hinsichtlich der **präzisen Functionirung**, wie auch hinsichtlich der **genauen Verwiegung vollständig und viel besser, als wir es mit irgend einem anderen der vielen von uns schon versuchten Systeme** automatischer Getreidewaagen je waren, **zufrieden sind**.

Hinsichtlich der **in diesem Jahre** für unsere Segediner Filiale bezogenen **zweiten automatischen „Riedinger“ Getreidewaage** (für jedesmal 100 Kg. Fällung) können wir noch kein abschließendes Urtheil abgeben, weil sich diese erst seit einigen Wochen im Betriebe befindet. Nach der bisherigen Function derselben zu schliessen, dürfte aber **auch diese Waage allen unseren Anforderungen und Erwartungen entsprechen**.

Achtungsvoll
 Pester Victoria-Dampfmühle
 geiz. Rieger.

Jede nähere Auskunft ertheilen die General-Verkäufer:

Maetz & Co. in Berlin NW. Spenerstrasse 20.

**Vereinigung gegen schädliches Kreditgeben
 (Verein Kreditreform)**

Budapest, V., Dorotheagasse 5, I. St.
 411 Bureaux in Oesterreich-Ungarn, Deutschland, Schweiz, Holland, Belgien, Frankreich, Russland, Türkei, Serbien, Rumänien und Bulgarien. — Direkter Anfrageverkehr zwischen den Mitgliedern und obigen Bureaux. Mündliche Auskunftsertheilung gratis. Inkassos auf sämtliche Plätze des In- und Auslandes.

Egér- és patkányfogók

készék a megrendeléseket mielőbb beküldeni, mert sorsorint lesznek elintézve.

Maschinenfabrik FRANZ SCHÖN N.
 WIEN, IV. Alleeasse 12.

Gözkazán-STEINMÜLLER-Dampfkessel

Referenciák több mint 16-évi
 zavartalan üzemtartamról.

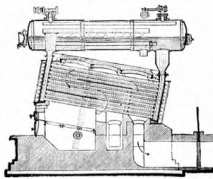
Különböle csögeknek 2000 egész 6000 négy-
 szögmeternyi fűtő felülettel bíró telepek
 készítették.

Egyedüli gyártási jog tulajdonos Magyar-
 orszáé és a Balkán-félsziget számára:

Eisele József

rész., érczmű- és gözkazángyár,
 BUDAPEST.

V., külső váci út.

STEINMÜLLER szabadalom.

Referenzen über 16-jährige
 ungestörte Betriebsdauer.

Es wurden unter anderen für verschiedene
 Firmen Anlagen von 2000 bis über 6000
 Quadratmeter Heizfläche ausgeführt.

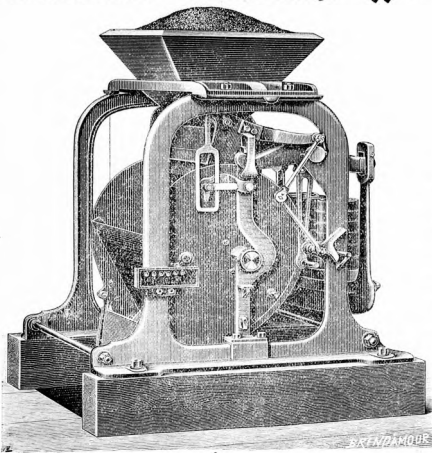
**Alleiniges Fabrikationsrecht für Ungarn
 u. die Balkanländer:**

Josef Eisele

Kupfer-, Metallwaren u. Dampfkesselbau-Fabrik,
 BUDAPEST.

V., äussere Waitznerstrasse.

Patentirte erste controll-, regulir- und aichfähige
Automatische Getreidewaage „Chronos.“

Neues Modell 1891/92

mit Zählwerk zum Ablesen der Gewichtsmengen, bereits seit 1883 zur Aichung und zur Steuerabnahme zugelassen und seither jährlich verbessert.

Unbestreitbar die **einfachste, solideste, genaueste u. zuverlässigste autom. Waage.**

Der einzige Apparat, welcher sich in der Praxis bewährt hat.

➤ **Nahezu 5000 Stück** ➤

aller Grössen in Betrieb in allen Theilen der Welt und in allen grösseren Silo- und Bodenspeichern, Verzollstationen, Mahl- und Oelmühlen, Brauereien, Brennereien, Malzfabriken etc. zum

wirklich **genauen, zuverlässigen, raschen und billigen Verwiegen** aller Arten von Getreide und Hülsenfrüchten, von Palmkernen, Erdnüssen ect. etc. und zum Füllen von Säcken.

Für Speicher-, Verzoll- und Umladestationen empfehlen wir als **Elevatorwaage** unsere neueste

patentirte erste controll-, regulir- und aichfähige
Automatische Speicher-Waage „Chronos“
 mit Laufgewichtswaage zum Auswägen der Reste.

➤ (Zum Patent angemeldet in allen industriellen Staaten.) ➤

Man kann damit jeden in der Waagschale verbliebenen Rest ohne Abheben der schweren Gewichtsteine auswiegen.

Alle unsere neuen, automatischen Waagen lassen bezüglich geringster Höhendimension, einfacherer Construction, die wenigsten Mechanismen, incl. Zählwerk (liegen auf einer und derselben Seite), ruhigsten, sichersten Ganges, Zuverlässigkeit des Functionirens und Genauigkeit des Resultates sowie minimalster Abnutzung Alles bis jetzt Fabricirte und Angebotene weit hinter sich zurück. Ausführlicher Catalog und viele Hunderte der glänzendsten Anerkennungschriften stehen gratis und franco zur Verfügung.

Seit 15 Jahren ausschliessliche Specialität der

Hennefer Maschinenfabrik C. Reuther & Reisert.

Hennef a. d. Sieg (Rheinpreussen).

EISELE JÓZSEF

réz-, érczmű- és gőzkazángyár. — Kupfer-, Metallwaaren- und Dampfkesselbau-Fabrik.

V., külső váci-út 138. szám. **BUDAPEST. V.,** äussere Waitznerstr. Nr. 138.

Ajánlja modern és a mai követelményeket kielégítő szer-
számok, készülékek, valamint

hydraulikus szögcselő gépekkel

különb. berendezési gyártár, bármely szerkeztű és nagyságu
gőzkazánok szállására, szinnyel minden más nemű kazán-
kövacs munkák, mint tartályok, vasszerkezetek, kemények alk.
készítésére.

Különlegességek:

STEINMÜLLER-féle SZABADALMAZOTT
VIZSÓVÉS GŐZKAZÁNOK 20 LEGRŐRI hasz-
nálati fesznyomásig.

POLLÁCEK-féle szabadalmazott TÁPVIZ TISZ-
TÍTÓ készülékek minden nagyságban.

Felszerelések

gőzkazántelepek, gépek, gőz- és vízvezetők számára pon-
tosan készítettnek s azokból nagy raktár tartatik.

Teljes szesz-, cukor- és vegyszeti gyárberendezések el-
vállhatnak s legzakserűben készítettnek.

Empfehlte seine vorzüglich eingerichtete. mit allen moder-
nen Werkzeugmaschinen und

hydraulischer Nietanlage

versöhene Fabrik für Lieferungen von Dampfkesseln jeden
Systems und jeder Größe, ebenso alle vorkommenden Kessel-
schmidarbeiten wie Reservoirs, Eisen-Constructionen, eisener
Schornsteine etc. etc.

Specialitäten:

STEINMÜLLER'SCHE PATENT WASSER-
ROHR-DAMPFKESSEL bis ZU 20 ATM. Betriebs-
Ueberdruck;

POLLÁCEK'sche PATENT SPEISEWASSER-
REINIGUNGS-APPARATE für jede Leistung.

Armaturen

für Dampfkessel Anlagen, für Maschinen, Dampf- und Wasser-
leitungen, werden angefertigt und wird von denselben stets
ein grosses Lager gehalten.

Einrichtungen von completen Brennerolen, Zuckerfabriken und
chemischen Fabriken.

GEBRÜDER ISRAEL

Mühlenbau-Anstalt, Mühlestein- und Maschinenfabrik
Wien, Währing, Herrngasse Nr. 9—13.

☛ Ausgezeichnet mit den höchsten Medaillen auf mehr als 40 besichtigten Ausstellungen. ☛

Export nach allen Staaten des Continents, Amerika und Afrika.

Zwei Ehrendiplome der Wiener land- und forstwirtschaftlichen Ausstellung 1890.
Ueberrahmeln die vollständige Ausführung von Neubauten und Reconstructionen von Mühlen, Hirs- und Graupenfabriken mit Was-
serrad-, Turbinen- oder Dampftrieb nach den neuesten Systemen und den weitestgehenden Garantien. — Empfehlen speciell:

Getreide-Reinigungsmaschinen »Eureka« und Getreide-Bürstenmaschinen. — Getreide-Reinigungs-, Spitz- und Schälmaschinen
»Hercules«, System Züper. — Gries- und Dunstputzmaschinen »Reform«. — Centrifugal-Sichtmaschinen mit verbesserten Flügel-
werke. — Pansions-Sichtmaschinen. Patent Winkler. — Kristall-Quarz-Mühlesteine mit Selbstventilation. Patent Heller, die niemals
geschärft zu werden brauchen, wie auch alle übrigen für die Veranlagung von Cerealien und Mineralien erforderlichen sonstigen
Hilfsmaschinen und Apparate. — Desgleichen auch: Holzwoolmaschinen. Patent Anthoon. — Holz-Hobelmaschinen. — Holz-Fraisema-
schinen. — Band- und Decopirsagen. — Holz-Langloch Bohrmaschinen. — Copir-Drehbänke. — Zapfen-Schneidemaschinen, überhaupt
alle sonstigen vorkommenden Hilfsmaschinen für Holzleerleistung.

☛ Grosser, über 200 Seiten starker, reich illustrirter Catalog wird franco und gratis gesandt. ☛

Mehr

als

15000

im

Betriebe

Porcellan-
Walzenstühle
FR. WEGMANN in Zürich.

Zum
Auflösen
und
Ausmahlen
der
Griese
unentbehrlich

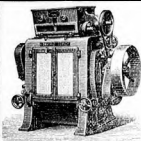
Zur gefälligen Beachtung! Meine Porcellanwalzenstühle werden mit dem von mir erfundenen Dreiradsystem
betrieben, wodurch es möglich ist, den Radereingriff für jeden durch Abnutzung und Abreihen verminderten Walzendurchmesser
genau auf den Theilreis einzustellen. Diese, für den ruhigen Gang und die längere Dauer der Mahlfähigkeit höchst wichtige
Einrichtung, kann auch an Stuhlungen älterer Construction angebracht werden und wird von mir billiger geliefert.

FR. WEGMANN IN ZÜRICH.

PUMPEN aller Arten für häusliche und öffentl. Zwecke, Landwirthschaft, Bauten und Industrie.
Neuheit: Nach dem Boveri's Patent-Inoxidations-Verfahren.
Inoxydirte Pumpen.
 Sind vor Rost geschützt.

WAAGEN neuester verbesserter Construction
 Decimal-, Centesimal- und Laufge-
 wichts-Brückenwaagen für Handel, Ver-
 kehr-, Fabrik-, landwirthschaftliche
 und andre gewerbliche Zwecke.
 Personenwaagen, Waagen für Hausgebrauch, Viehwaagen.
 Commandit-Gesellschaft für Pumpen- u. Maschinenfabrication.

W. GARVENS, Wien, I. Wallfischgasse Nr. 14.

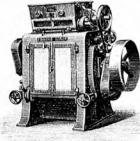

G. DAVERIO

ZÜRICH (SCHWEIZ).

General-Vertreter für Oesterreich-Ungarn:

KARESCH & OREL WIEN II., Obere Donaustrasse 107.

MALOMÉPÍTÉSI TELEP

kettős-, hármás- és négyes hengerszékek
 gabonatisztításra szolgáló gépek
 szítógépek, dara- és derezisztító gépek
 stb. stb.

Diszokmány a nemzetközi malomparkiállításokon:
 Párisban 1885, Augsburgban 1886, Milánóban 1887.
 Legnagyobb kitüntetések a nemzetközi kiállításokon:
 Párisban 1878, Sidneyn 1879, Melbourne 1881,
 Zürichben 1883, Odessában 1884, Párisban 1886,
 Barcelonában 1888, Párisban 1889.

BIZONYTIVÁNY:

Budapest, 1889. december 18.

Daverio G. urnak, Zürich.

..... Folyó hó 13-án kelt b. sorai folytán örömmre
 szolgál kijelentetni, hogy az Ön által szállított hengerszék
 működésével minden tekintetben a legökölteesebben meg va-
 gyok elégedve. Hagenmacher Henrik.

MÜHLENBAU-ANSTALT

Zwei-, Drei- und Vierwalzenstühlen
 Maschinen für Getreideputzereien
 Sichtmaschinen, Gries- u. Dunstputzmaschinen
 etc. etc.

Ehrendiplom auf den internat. Müllerei-Ausstellungen in:
 Paris 1885, Augsburg 1886, Mailand 1887.
 Höchste Auszeichnungen auf den internat. Ausstellungen in:
 Paris 1878, Sidney 1879, Melbourne 1881, Zürich
 1883, Odessa 1884, Paris 1886, Barcelona 1888,
 Paris 1889.

A T T E S T:

Budapest, 18. December 1889.

Herrn G. Daverio, Zürich.

..... Zufolge Ihrer werthen Zuschrift vom 13. erl. macht
 es mir Vergnügen Ihnen mittheilen zu können, dass ich mit
 den Leistungen Ihres *Walzenstuhles* in jeder Beziehung auf
 das Beste zufrieden bin. Gez. Heinr. Hagenmacher.

GANZ & COMP.

Vasöntöde és gépgyár részv.-társaság

Budapest és Leobersdorfban Bécs mellett

ajánlja

hengerszékeit, hámozó- és egyéb malom-
 gépeit;

turbinákat és gázmotorokat;

villamos világítást és erőátvitelt;

vasuti-kocsikat és vasuti-felszereléseket;

mindennemű kemény öntvénygyártmányait;
 gép- és öntött-munkáit.

Eisengiesserei u. Maschinen-Fabrik Act.-Ges.

Budapest u. Leobersdorf bei Wien

empfehlen ihre

Walzenstähle, Schäl- und sonstigen Müllerei-
 Maschinen;

Turbinen und Gasmotoren;

Elektrische Beleuchtung und Kraftüber-
 tragung;

Eisenbahn-Waggons und Eisenbahn-Ausrüs-
 tungen;

Hartgussfabrikate aller Art;

Maschinen- und Guss-Arbeiten.

Az első magyar

juta-fonó és szövőgyár részv.-társ. Lajta-Ujfalván

Raktára BUDAPESTEN V., Béla-utca 2.

ajánlja mindennemű gyártmányait

zsákokból és csomagoló szövethől.

Die Act.-Ges. der ersten ungarischen

Jutespinnerei und Weberei in Lajta-Ujfalva

Niederlage BUDAPEST V., Béla-utca 2.

empfeht ihre Erzeugnisse aller Gattungen

Säcke und Emballagen.